

ปัญหาและความต้องการการพัฒนาความรู้และการของอาจารย์
วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุวรรณี ศรีบุญ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท ๒๑ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑
โทร. ๖๑๒๑๕๗๕. ๖๑๒๐๕๕๖

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

เมษายน ๒๕๒๑

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

১০০৫০৫ ১০০৫০৫
 ১০০৫০৫ ১০০৫০৫

ប្រះចារ

ពិវ វង្សកាវ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจากอาจารย์
ดร. สมสุข ชีระพิจิตร และ อาจารย์ทองรัตน์ ทวีรัตน์ ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษาให้แนวคิด
และสละเวลาเพื่อตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง แก่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร สิ้นสิริ และ
อาจารย์อินทร์ ศรีคุณ วิทยาลัยครูสกลนคร ที่กรุณาช่วยอ่านแบบสอบถามและให้แนวทางในการ
สร้างแบบสอบถาม ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านอาจารย์ทั้งสี่ไว้ ณ ที่นี้
ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการช่วยวิเคราะห์ข้อมูล โดยเฉพาะ
คุณยุพา บุษะ คุณแสงสว่าง เจริญฤทธิ์ คุณบุญทัน เม้าเจริญ คุณพรณี เล็กอุณิกานต์
คุณธีระ นทีอุณิกุล และคุณประภาศรี วิริยพันธ์ และขอขอบพระคุณอาจารย์ถนอม ศรีทานันท์
วิทยาลัยครูอุบลราชธานี อาจารย์เรวดี อาษานาม วิทยาลัยครูมหาสารคาม อาจารย์จรูญ
หลังไถ่สังข์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา และอาจารย์วรัญญา จิระวิบูลวรรณ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
ที่กรุณาเป็นผู้ประสานงานช่วยเหลือในการเก็บแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณอธิการวิทยาลัยครู
อุบลราชธานี อุบลราชธานี มหาสารคาม และนครราชสีมา ตลอดจนอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้
ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ จนกระทั่งงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงไปด้วยดี.

สุวรรณี ศรีคุณ

20 เมษายน 2521

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	✓ จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	2
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	3
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	20
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	21
	✓ การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	21
	✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	23
	เกณฑ์การให้คะแนน	23
	วิธีสร้างเครื่องมือ	24
	การหาคุณภาพของแบบสอบถาม	24
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	29
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	51
กลุ่มตัวอย่าง	51
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
อภิปรายผล	55
ข้อเสนอแนะ	62
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก ก.	70
ภาคผนวก ข.	84

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	การ เปรียบเทียบวุฒิของอาจารย์ของกรมการฝึกหัดครูกับเกณฑ์ UNESCO	11
2	จำนวนอาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างแยกตามหมวดวิชาและสังกัด	21
3	จำนวนอาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างแยกตามวุฒิและสังกัด	22
4	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับแยกตามหมวดวิชาและสังกัด	26
5	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับแยกตามวุฒิและสังกัด	27
6	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับแยกตามอายุราชการและสังกัด	28
7	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับแยกตามระดับชั้นที่สอนและสังกัด	28
8	ผลการวิเคราะห์การ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการของอาจารย์ที่สอนจำแนกตามวุฒิ	33
9	ผลการวิเคราะห์การ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการของอาจารย์ที่สอน จำแนกตามระดับชั้นที่สอน	35
10	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการของอาจารย์ 3 กลุ่มอายุราชการ คือ อายุราชการ ต่ำกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป	36
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการ จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน	37

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ผลการวิเคราะห์ค่า q - statistic คะแนนปัญหาการพัฒนา ด้านวิชาการ ของอาจารย์ด้านการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์ เผยแพร่คู่มือการสอนของอาจารย์ จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน เป็นรายคู่	39
13 ผลการวิเคราะห์การ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการ การพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการของอาจารย์ที่สอน จำแนก ตามวุฒิ	41
14 ผลการวิเคราะห์การ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการ การพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการของอาจารย์ที่สอน จำแนก ตามระดับชั้นที่สอน	42
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการการพัฒนา อาจารย์ด้านวิชาการของอาจารย์ 3 กลุ่ม คือ อาจารย์ที่มีอายุ ราชการต่ำกว่า 5 ปี 5 -- 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป	43
16 ผลการวิเคราะห์ค่า q - statistic คะแนนความต้องการ การพัฒนาด้านวิชาการของอาจารย์ด้านการส่งเสริมให้อาจารย์ มีโอกาสดำเนินการเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ จำแนกตามอายุราชการ เป็นรายคู่	45
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการ การพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน	46

บัญชีการาง (ต่อ)

การาง

หน้า

- 18 ผลการวิเคราะห์ค่า q - statistic สะท้อนความต้องการ
การพัฒนาวิชาการของอาจารย์ด้านการส่งเสริมให้อาจารย์
มีโอกาสดูแลเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน
เป็นรายคู่ 47
- 19 ผลการวิเคราะห์ค่า q - statistic สะท้อนความต้องการ
การพัฒนาวิชาการของอาจารย์ด้านการส่งเสริมงานวิจัยและ
การพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน
เป็นรายคู่ 49

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพนั้น ครูนับว่ามีบทบาทอันสำคัญยิ่ง เพราะครูเป็นตัวจักรที่สำคัญต่อการจัดระบบและการดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ครูเป็นผู้อบรมสั่งสอนกุลบุตรกุลธิดาให้ได้รับการศึกษาที่ถูกต้องและเป็นพลเมืองดีของชาติ จึงต้องมีการสร้างครูให้มีคุณภาพสูง (บุญถิ่น อัตถากร, 2517 : 376) ฉะนั้นบุคคลที่จะฝึกอบรมครูให้เป็นคนดี หรืออาจารย์ที่สอนครูก็จะต้องเป็นครูที่ดีพอที่จะเป็นแบบอย่างให้แก่ผู้รับการอบรมได้ คือไม่เพียงแต่จะมีความรู้ดีและมีความสามารถทางวิชาการสูงเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องเป็นผู้ที่มีความศรัทธาในอาชีพและมีความรับผิดชอบอย่างดีประกอบด้วย ดังนั้นการรับสมัครเข้าทำงานในวิทยาลัยครูจะต้องหาวิธีการคัดเลือกเพื่อให้ได้บุคคลที่เหมาะสม เช่น การหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สมัครในด้านความรู้ บุคลิกภาพ และแนววิธีการสอบสัมภาษณ์ให้รัดกุม (กรมการฝึกหัดครู, 2520 : 19 - 20)

ก่อนปี พ.ศ. 2517 การคัดเลือกอาจารย์เข้ารับราชการของกรมการฝึกหัดครูใช้วิธีการสอบคัดเลือก ซึ่งส่วนใหญ่จะรับบรรจุอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี ทั้งนี้เนื่องจากสภาพการณ์ของกรมการฝึกหัดครูก่อนปี 2517 นั้น วิทยาลัยครูทุกแห่งเปิดสอนเฉพาะระดับ ป.กศ. และ ป.กศ.สูงเท่านั้น ในปีการศึกษา 2517 กรมการฝึกหัดครูได้ขยายการศึกษาจนถึงระดับปริญญาตรี โดยเปิดสอนครั้งแรก 17 แห่ง ทำให้เกิดการขาดแคลนอาจารย์ที่มีวุฒิและประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรีเป็นอย่างมาก ดังนั้นความจำเป็นที่จะต้องมียาจารย์ที่มีวุฒิและประสบการณ์ในการสอนจึงเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว (วิจิตร ศรีสอาน, 2519 : เอกสารฉบับโรเนียว) การขยายการศึกษาของวิทยาลัยครูบางแห่งจนทำให้เกิดปัญหาในด้านการขาดแคลนอาจารย์ที่มีวุฒิและขาดประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาตรี วิธีทางที่จะช่วยเหลือให้อาจารย์ของวิทยาลัยครูมีวุฒิเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีประสบการณ์ในการสอนระดับปริญญาอย่างกว้างขวาง คือ การพัฒนาความรู้วิชาการให้แก่อาจารย์ในวิทยาลัยครู ซึ่งกระทำได้โดยหาโอกาสให้อาจารย์ได้รับการฝึกอบรมสัมมนาในระยะสั้น และส่งเสริมให้อาจารย์ศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อการดำเนินงานผลิตครูของวิทยาลัย ในขณะนั้น การปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนโดยการผลิตตำรา ส่งเสริมด้านการวิจัยของอาจารย์ และจัดหาอุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนการสอนภายในวิทยาลัยครู (บุญเสริม วิสกุล, 2519 : 11)

ปัจจุบันวิทยาลัยครูที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาได้พยายามพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการอย่างเร่งด่วน เช่น สนับสนุนให้อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าในระดับปริญญาโทและเอกทั้งในประเทศและต่างประเทศมากขึ้น จากสถิติของกรมการฝึกหัดครูพบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปีการศึกษา 2520 ลาศึกษาต่อถึงร้อยละ 9 - 10 ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด การลาศึกษาต่อของอาจารย์อาจทำให้มีผลเสียต่อวิทยาลัยในการผลิตครูขณะนั้นและรัฐต้องเสียเงินมาก วิทยาลัยอาจหาทางพัฒนาอาจารย์โดยทางอื่นได้ เช่น การค้นคว้าหาประสบการณ์เองหรือพัฒนาอาจารย์โดยการจัดการอบรม ประชุม สัมมนา (วิจิตร ศรีสอาน, 2519 : เอกสารฉบับโรเนียว) แต่ปัญหาที่พบในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การจัดประชุมอบรมและสัมมนาให้แก่อาจารย์ในแต่ละวิทยาลัยครูยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ทั้งนี้เกิดจากประสบปัญหาค่าตอบแทน การคัดเลือกอาจารย์เข้ารับการอบรมมักจะช้าตัวบุคคล และวิทยาการขาดประสบการณ์ในสาขาวิชาที่จัดการอบรม ในด้านการวิจัยและการพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ดำเนินไปได้ไม่ดีเท่าที่ควร เพราะขาดปัจจัยด้านการเงิน และสภาพอุปกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพที่ล้าสมัย ไม่เพียงพอที่จะบริการได้ทั่วถึง สมควรที่จะได้มีการพิจารณาปรับปรุงอุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ การปรับปรุงห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ทันสมัยและมีปริมาณเพียงพอ รวมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอนและการวิจัยของอาจารย์ (กรมการฝึกหัดครู, 2520 : เอกสารฉบับโรเนียว)

ความจำเป็นในการที่จะต้องพัฒนาอาจารย์ทางด้านวิชาการอย่างเร่งด่วนของวิทยาลัยครูที่เปิดสอนระดับปริญญากังกล่าวแล้ว ทำให้ผู้วิจัยใคร่จะทราบว่าวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เปิดสอนระดับปริญญามีปัญหาและความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการทางด้านใดบ้าง และมากน้อยเพียงใด สภาพการณ์ที่วิทยาลัยกระทำอยู่ในปัจจุบันเพียงพอหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการในวิทยาลัยครูแห่งอื่น ๆ ที่มีโครงการจะเปิดสอนในระดับปริญญาต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนระดับปริญญา
2. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนระดับ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารวิทยาลัยครูที่ดำเนินการรับสมัครขอใบโครงการ เปิดสอน ระดับปริญญา กับผู้บริหารวิทยาลัยครูแห่งอื่น ๆ ที่มีโครงการจะเปิด ระดับปริญญาในการที่จะพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ เพื่อสอนในระดับปริญญาต่อไป

ขอบ เขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นอาจารย์ที่ทำการสอน ประจำปีการศึกษา 2520 ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ซึ่งตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูนครราชสีมา

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 วุฒิชองครูอาจารย์แบ่ง เป็น 2 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี กับระดับสูงกว่าปริญญาตรี

2.1.2 ระดับชั้นที่สอน แบ่ง เป็น 2 ระดับ คือ ระดับ ป.กศ.สูง อย่างเดียวกับระดับ ป.กศ.สูง และระดับ ค.บ.

2.1.3 อายุราชการ ซึ่งแบ่ง เป็น 3 ระดับ คือ ต่ำกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

2.1.4 หมวดวิชาที่สอน แบ่ง เป็น 6 หมวด คือ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย และการศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ

2.2.2 ความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ

3. ในการศึกษการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะการพัฒนาเกี่ยวกับการส่งเสริมอาจารย์ให้มีความรู้ในวิชาการต่าง ๆ และมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ นั้น ๆ แก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ถำนิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ หมายถึง การส่งเสริมให้อาจารย์มีความรู้และประสิทธิภาพในวิชาการต่าง ๆ เพื่อที่จะได้สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยส่งเสริมในลักษณะต่อไปนี้

- ก. ส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อ
- ข. จัดประชุมอบรม สัมมนาทางวิชาการต่าง ๆ ให้แก่อาจารย์
- ค. ส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอนของอาจารย์
- ง. ปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นศูนย์วิชาการ
- จ. ส่งเสริมการสอนและการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน

อาจารย์ หมายถึง ข้าราชการครู รวมทั้งบุคคลที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่สอนวิจัยในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2520

วุฒิ หมายถึง ระดับความรู้ของอาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในวิทยาลัยครู ในขณะที่ทำการวิจัย ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับปริญญาตรี กับ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

อายุราชการ หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งของอาจารย์ในหน่วยงานวิทยาลัยครูซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาล

ระดับปริญญา หมายถึง การศึกษาตามหลักสูตร 4 ปี ของวิทยาลัยครู เป็นการศึกษา
ตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงถึงระดับครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.)

วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หมายถึง วิทยาลัยครูที่เปิดทำการสอนในจังหวัด
ต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวทางภูมิศาสตร์ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วิทยาลัยครูอุดรธานี
วิทยาลัยครูบวรราชธานี วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูนครราชสีมา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

การบริหารงานในองค์กรต่าง ๆ จะเจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล และบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้นั้น ปัจจัยสำคัญยิ่งประการหนึ่งคือคุณภาพของบุคลากรในองค์กร ทั้งนี้เพราะว่าองค์กรใดก็ตามแม้จะมีวิธีการจัดการที่ดี มีระบบการจัดสรรเงินที่สมบูรณ์ และมีวัสดุอุปกรณ์พร้อม ก็ยังไม่เป็นการเพียงพอ หากบุคลากรในองค์กรขาดคุณภาพและขาดประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าองค์กรใดจะจัดว่าเป็นองค์กรที่ดีย่อมหมายถึงว่าองค์กรนั้นประกอบด้วยบุคคลที่ดี (Lepawsky, 1952 : 48)

การที่จะได้บุคคลที่ดีนั้นจำเป็นจะต้องหาทางปรับปรุงส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงานโดยวิธีการส่งเสริมและให้การศึกษาอบรมระหว่างทำงาน ดังนั้นในองค์กรใดก็ตาม หลังจากที่ได้สรรหาและบรรจุบุคคลเข้าปฏิบัติงาน ควรหาทางเพิ่มพูนสมรรถภาพของบุคคลให้เหมาะสม และทันสมัยอยู่เสมอ (มาลัย หุวะนันท, 2509 : 429)

บุคคลที่ทำหน้าที่ในด้านการสอนก็เช่นเดียวกัน ควรจะได้มีการเพิ่มพูนสมรรถภาพในการสอน ของตนให้เหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ ดังที่กู๊ด (Good, 1959 : 550) ได้เน้นเรื่องการ ส่งเสริมบุคคลในด้านการสอนว่า หมายถึง การปรับปรุงความรู้ ทักษะ และทัศนคติของครูผู้สอน ให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้น แต่ปัญหาสำคัญยิ่งทางการศึกษาที่กำลังเผชิญอยู่ใน ปัจจุบันนี้คือ การศึกษากำลังขยายตัวอย่างกว้างขวางในค่านปริมาณ มีครูและนักเรียนเพิ่มมากขึ้น การดูแลและปฏิบัติงานทำได้น้อยไม่สม่ำเสมอ ย่อมเป็นผลกระทบกระเทือนถึงคุณภาพ อีกประการหนึ่ง ครูส่วนมากเคยชินต่อวิธีการสอนแบบเดิม ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนใหม่ ๆ ไม่พยายาม ปรับปรุงให้ทันสมัยและทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ ๆ ซึ่งได้มีการค้นคว้าวิจัยอย่างกว้างขวาง และเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงก่อให้เกิดปัญหามากมายประการ ครูมีส่วนสำคัญยิ่งต่อการแก้ไข ปัญหาให้ลุล่วงไปด้วยดี ถ้าครูมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ครูใหญ่จำเป็นจะต้องพยายามหาทางให้ครูได้ มีโอกาสปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น (สุนทร สุนันท์ชัย, 2517 : 85)

การพัฒนาอาจารย์คณาวิชาการ

การจัดการศึกษาในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ ครูใหญ่ต้องอำนวยความสะดวกให้ครูได้ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพและเกิดผลดีต่อการเรียนการสอน ครูใหญ่จะต้องส่งเสริมความก้าวหน้าของครูอย่างจริงจัง ซึ่งเชนค์เลอร์และเพตตี (Chandler and Petty อ้างจาก น้อมฤดี จงพฤษะ, 2513 : 71) ได้เสนอแนะสำหรับครูใหญ่ที่ควรปฏิบัติต่อครูในโรงเรียน ดังนี้คือ

1. การปฐมนิเทศครูใหม่ (Orientation for new teacher) เพื่อให้ครูใหม่ได้คุ้นเคยกับระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน นโยบายของโรงเรียน และคุ้นเคยกับครูเก่า เพื่อช่วยให้ครูใหม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี
2. การประชุมครู (Staff meeting) ก่อนเปิดภาคเรียนและก่อนเริ่มการศึกษาใหม่ ครูใหญ่จำเป็นต้องมีการประชุมครูในโรงเรียนเพื่อสอบถามเข้าใจในเรื่องนโยบายการบริหารของโรงเรียน ตลอดจนมอบหมายหน้าที่สำหรับปีการศึกษาใหม่ให้แก่ครูโดยทั่วถึงกัน
3. การส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ ครูใหญ่พึงสนับสนุนครูที่มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่ม มีความขยันหมั่นเพียร ด้วยการสนับสนุนให้เขียนตำราแบบเรียน
4. จัดให้มีการประเมินผลการสอนของครู เพื่อที่จะได้ทราบถึงประสิทธิภาพการสอนของครูและหาทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป
5. จัดบริการแนะแนวแก่ครู เพราะครูเป็นผู้รับผิดชอบต่อวิชาชีพครู จึงต้องประพฤติปฏิบัติตนในทางที่เหมาะสมแก่การได้ชื่อว่าเป็นครู
6. จัดให้มีการเผยแพร่ข่าวสารในหมู่ครู ซึ่งอาจใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้ การปิดป้ายประกาศสำหรับครู การประชุม การรายงาน การอภิปราย การสัมภาษณ์ การสนทนา ระหว่างรับประทานอาหารกลางวัน การสื่อสารภายใน การประชุมและการสาธิต

พิเรส (Pires, 1967 : 19) ได้เสนอแนะกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาครูประจำการไว้ได้แก่

1. การประชุมปฏิบัติการ (Workshop) ก่อนเปิดภาคเรียนและระหว่างปิดภาคเรียน

2. การประชุมปฏิบัติการในวันสุกสัปดาห์ทุกสัปดาห์ หรือสองสัปดาห์ต่อครั้งตลอดปี
3. การเยี่ยมโรงเรียนแต่ละโรงเรียน เพื่อให้ครูสังเกตการสอนหรือศึกษาปัญหา
4. จัดให้ครูที่มีความสามารถดีเกินช่วยเหลือแนะนำครูอื่น ๆ
5. การทดลองวิจัยแบบปฏิบัติการ (action research)
6. จัดนิทรรศการหนังสือหรืออุปกรณ์การสอน
7. การจัดทำเอกสารและให้บริการแก่ครูในท้องถิ่น

สุนทร สุนันท์ชัย (สุนทร สุนันท์ชัย, 2517 : 87 - 94) ได้แนะนำวิธีการส่งเสริมความรู้ความสามารถของครูในโรงเรียนว่าทำได้หลายวิธี ผู้บริหารสามารถที่จะเลือกนำเอาวิธีการดังกล่าวนี้ไปปฏิบัติเพื่อสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้าของครูตามความเหมาะสม คือ

1. การประชุมครูในลักษณะที่ส่งเสริมความรู้ของครู เช่น ครูใหญ่อาจเล่าความเคลื่อนไหวทางวิชาการที่ได้รับมาให้ครูฟัง หรือถ้ามีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ตรงกับความต้องการมาเยี่ยมโรงเรียน อาจเชิญเป็นวิทยากรเพื่อพูดให้ครูฟัง
2. การจัดห้องสมุดสำหรับโรงเรียน แหล่งความรู้ที่สำคัญที่สุดได้แก่หนังสือ ถ้าครูอาจารย์ได้อ่านหนังสืออยู่เสมอจะมีความรู้ทันสมัย สถาบันควรสนับสนุนกิจการห้องสมุดโดยจัดหาหนังสือและวารสารทางวิชาการที่เป็นประโยชน์ไว้สำหรับให้ครูอาจารย์ได้อ่านหาความรู้ จะเป็นการกระตุ้นให้ครูตระหนักในความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงที่อยู่รอบตัว หักสนคติที่ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงนี้จะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนได้ดีขึ้น
3. การอบรมครู เมื่อสถาบันต้องการให้ครูอาจารย์เปลี่ยนแปลงวิธีการสอนหรือเนื้อหาที่จะสอนแก่เด็ก หรือดำเนินการปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างใดอย่างหนึ่ง วิธีการที่ไ้มากที่สุดคือการอบรม ช่วยให้ครูได้มีโอกาสรับรู้ในเรื่องนั้น ๆ และสามารถปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับแนวที่พึงประสงค์ได้
4. การทดลองทางวิชาการ เป็นการวิจัยแบบหนึ่ง การทดลองทางวิชาการที่นิยมทำกันในสถาบันได้แก่การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) ตัวผู้ปฏิบัติงานจริง ๆ เป็นผู้ทำการวิจัย การวิจัยเชิงปฏิบัติการมีประโยชน์ต่อครูที่สามารถนำผลการวิจัยออกไปปฏิบัติได้ทันที
5. การจัดกลุ่มหรือคณะกรรมการให้เจ้าหน้าที่ศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อช่วยให้ครูได้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เพิ่มขึ้นยิ่งขึ้น

6. การพบปะเป็นรายบุคคลระหว่างผู้บริหารกับครูอาจารย์ การพบปะปรึกษาหารือควรเป็นบรรยากาศเป็นไปอย่างกันเอง โดยอาศัยความคิดเห็นจากบุคคลทั้งสองฝ่ายมากกว่าที่จะมาจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

7. การเยี่ยมและศึกษางานในสถาบันอื่น โดยปกติสถาบันต่าง ๆ จะพาคูครูอาจารย์ไปดูการศึกษาในสถาบันที่ถือว่าเจริญก้าวหน้าเป็นตัวอย่างในทางวิชาการ แต่มีข้อที่ควรระวังประการหนึ่ง คือ การเยี่ยมดูการศึกษาในระยะสั้นโดยผิวเผินนั้นอาจได้เห็นในสิ่งที่ป็นรูปธรรมได้แก่วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ แต่ผลการศึกษาโดยลึกซึ้งนั้นอาจมองไม่เห็น

8. การสาธิต นับว่าเป็นประโยชน์มากวิธีหนึ่งที่นิยมใช้กันโดยแพร่หลาย การสาธิตการสอนต้องวางวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน ผู้สาธิตต้องเตรียมการอย่างดีและมีการแสดงจุดสำคัญของการสาธิตให้ผู้เข้าใจ การสาธิตจะก่อประโยชน์และช่วยส่งเสริมความรู้ความสามารถของครูในหน้าที่การงานได้มากขึ้น

9. การฟังปาฐกถา การบรรยาย การอภิปราย ซึ่งหน่วยราชการและองค์การต่าง ๆ ได้จัดให้มีขึ้นเสมอ ครูอาจารย์อาจสามารถที่จะรับรู้จากสื่อมวลชนต่าง ๆ ได้ และทางสถาบันสามารถส่งเสริมครูอาจารย์ในข้อนี้ โดยการรับหนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ ให้ครูได้มีโอกาสอ่านบทความต่าง ๆ อยู่เสมอ

10. การส่งเสริมให้เป็นสมาชิกของสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ทางวิชาการ สมาคมดังกล่าวนี้จะจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิก เช่น การอบรมความรู้ การบรรยาย การออกวารสาร การพิมพ์หนังสือสมาคมทางวิชาการ ได้แก่ สมาคมการศึกษา สมาคมห้องสมุด สมาคมวิทยาศาสตร์ พุทธสมาคม และสมาคมสังคมศาสตร์

11. ส่งเสริมให้มีการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ เช่น การลาศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ตามความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการ

12. การประเมินผลประสิทธิภาพของครู ช่วยให้ครูปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนได้วิธีหนึ่ง การประเมินประสิทธิภาพของครูจึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบและยุติธรรม

ปกรณ อังสุสิงห์ (ปกรณ อังสุสิงห์, 2510 : 140 - 141) ได้เสนอทฤษฎะเกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการว่า มหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนอาจารย์ในทางวิชาการ ดังนี้

1. เนื่องจากการสอนและการวิจัยเป็นงานหลักของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา อาจารย์ควรจะได้รับ การสนับสนุนให้มีการปรับปรุงความรู้ทางวิชาการของตนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
2. มหาวิทยาลัยควรให้ความสะดวกแก่บรรดาอาจารย์ในเรื่องอุปกรณ์และเครื่องมือ ในทางวิชาการ เช่น บริการห้องสมุด ห้องทดลอง ควรมีให้พอเพียงแก่การสอนและการวิจัยของ อาจารย์
3. มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสแสดงออกซึ่งผลงานและความสำเร็จ ทางวิชาการของอาจารย์ การหาทุนสนับสนุนในการวิจัยและการเขียนตำรา การจัดให้มีสำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัย และการจัดออกวารสารทางวิชาการ
4. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้มีการประชุมทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนทาง วิชาการ เพื่อเป็นปัจจัยกระตุ้นให้อาจารย์ค้นคว้าในทางวิชาการมากยิ่งขึ้น
5. มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนให้อาจารย์มีโอกาสไปศึกษาต่อหรือเข้ารับการอบรม หรือค้นคว้าอยู่เสมอ

เชสเตอร์ (Chester, 1966 : 96) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการบริหารวิชาการ โดยสอบถามผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 708 คน ผลปรากฏว่าพฤติกรรมที่ทำให้การบริหาร วิชาการมีประสิทธิภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ การ ส่งเสริมให้ใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดอบรม สัทธิ วิธีการสอนเพื่อให้ครูคุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดโครงการให้ครูในโรงเรียนสับเปลี่ยนกันเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการสอน จัดหาวิทยากรมาช่วย ในการประชุมปฏิบัติการ การประชุมเกี่ยวกับปัญหาการสอน ประเมินผลและติดตามผลการประชุม ปฏิบัติการ การประชุมปรึกษาและการสาธิตการสอน จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธี วิจารณ์งานของครูแบบติเพื่อก่อให้เกิดกำลังใจ ให้ครูมีเวลาว่างพอที่จะเข้าร่วมประชุมอภิปราย ปัญหาการสอน ให้ครูได้มีเวลาว่างสำหรับงานสอนมากขึ้น ให้ครูมีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุทัศนวัสดุ และอุปกรณ์การสอนอื่น ๆ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครู ส่งเสริม ให้ครูอ่านหนังสือหรือบทความเกี่ยวกับวิชาครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน ส่งเสริมให้ครูใช้โครงการ สอนเพื่อปรับปรุงการสอน ประชุมครูเพื่อประเมินผลการเยี่ยมห้องเรียน และจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปประชุมอบรมทางวิชาการ

ปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ

ปัญหาค่านิยมของอาจารย์ในวิทยาลัยครู

การฝึกหัดครูจำเป็นต้องมีการส่งเสริมค่านิยมของครูควบคู่ไปกับปริมาณ เพื่อคุณภาพ การศึกษาของส่วนรวมจะได้สูงขึ้น และผู้มีบทบาทสำคัญคือคณาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู แต่ที่เป็น ปัญหาอยู่ในปัจจุบันนั้นเกิดจากมิได้มีการวางแผนสร้างบุคลากรหรืออาจารย์ที่จะมาทำการสอนในสถาบัน ต่าง ๆ เกี่ยวกับการฝึกหัดครูโดยตรง ที่สำคัญคือทางค่านิยมของอาจารย์ (กองแผนงาน กระทรวง ศึกษาธิการ, 2517 : 5) ค่านิยมของอาจารย์ในวิทยาลัยครูนั้น กรมการฝึกหัดครูได้รายงานไว้ใน เอกสารกรมการฝึกหัดครู (กรมการฝึกหัดครู, 2519 : 16) (ผนวก 1) ว่า ก่อนปี พ.ศ. 2517 วิทยาลัยครูทุกแห่งเปิดสอนระดับ ป.กศ. และระดับ ป.กศ.ชั้นสูงเท่านั้น ความจำเป็นในการใช้ อาจารย์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจึงยังไม่สูงนัก โดยที่กรมการฝึกหัดครูอาศัยเกณฑ์ของ UNESCO คือ สัดส่วนของอาจารย์วุฒิปริญญาตรีและวุฒิอื่น ๆ เป็น 90 : 10 ซึ่งกรมการฝึกหัดครู สามารถรักษาระดับค่านิยมของอาจารย์ในอัตราส่วน 90 : 10 นี้ได้คงที่มาโดยตลอด

สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2510 - 2514 : 20 - 21) ได้ศึกษาคุณภาพของอาจารย์ระดับอุดมศึกษาตามเกณฑ์ของ UNESCO โดยดูจาก ค่านิยมดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบค่านิยมของอาจารย์ของกรมการฝึกหัดครูกับเกณฑ์ของ UNESCO

เกณฑ์	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	อื่น ๆ
UNESCO	15	50	35	—
กรมการฝึกหัดครู ปี 2516	.05	13.74	71.80	15.4

จะเห็นว่าค่านิยมอาจารย์ของกรมการฝึกหัดครูยังห่างไกลจากเกณฑ์ของ UNESCO มาก ดังนั้นกรมการฝึกหัดครูจึงจำเป็นต้องพัฒนาค่านิยมของอาจารย์ให้ได้มาตรฐานต่อไป

จากผลการวิจัยของสมชาย วงศ์เกษม (สมชาย วงศ์เกษม, 2519 : 119) พบว่า "อาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรี ส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท และวุฒิปริญญาเอกมีน้อยมาก ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้อาจารย์วิทยาลัยครูได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท และปริญญาเอกให้มากขึ้น เพื่อให้อาจารย์ในวิทยาลัยครูมีวุฒิเข้าเกณฑ์มาตรฐานตามที่คณะกรรมการ การศึกษาและร่างโครงการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 4 ได้ตั้งเกณฑ์เอาไว้"

ปัญหาในการจัดการอบรม สัมมนา และประชุมเชิงวิชาการแก่อาจารย์ในวิทยาลัยครู

การจัดอบรมสัมมนาและประชุมเชิงวิชาการแก่อาจารย์ เป็นการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ ประการหนึ่งนอกเหนือไปจากการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ เพราะอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูจำเป็นต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่ทันต่อเหตุการณ์ใหม่ ๆ และก้าวหน้าอยู่เสมอ ดังที่ จารุวัฒน์ วิชาลเวชกิจ (จารุวัฒน์ วิชาลเวชกิจ, 2508 : 102) ได้เสนอแนะไว้ในผลงานการวิจัยว่า "ผู้ทำการสอนในสถาบันฝึกหัดครูย่อมจะต้องมีความรู้และมีประสบการณ์ที่ทันต่อเหตุการณ์ใหม่ ๆ และก้าวหน้าอยู่เสมอ เปอร์เซนต์ของการได้รับการอบรมของครูประจำการควรจะมีเปอร์เซนต์สูง"

แม้ว่าประโยชน์ของการศึกษาอบรมบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ทันสมัยจะเป็นที่ยอมรับกัน ในหน่วยงานทุกแห่งก็ตาม ยังมีปัญหาต่าง ๆ ที่ทำให้หน่วยงานเหล่านั้นไม่สามารถให้การอบรม บุคลากรได้ ปัญหาในการอบรมบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาและวิทยาลัยครูก็คือ "อาจารย์ส่วนใหญ่ ไม่สละเวลาให้กับราชการ ปฏิเสธการเข้าร่วมประชุมหรือสัมมนาที่สถาบันจัดอยู่เสมอ" (เอกสาร การประชุมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน, 2519 : 5)

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, 2515 : 13) ได้ทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับการอบรมครูประจำการ และพบปัญหามางประการได้แก่ การอบรมซ้ำ ตัวบุคคล ครูมิได้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์เท่าที่ควร มีการติดตามผลและ ประเมินผลการอบรมน้อยมาก ปัญหาและอุปสรรคในการจัดอบรมครูที่ได้พบจากการวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้แก่

1. เงินงบประมาณ ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ที่สุด
2. สถานที่อบรมไม่เหมาะสม
3. ขาดวิทยากรที่มีความรู้ในสาขาวิชานั้น ๆ
4. ปัญหาในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ

ประกอบ ระกิติ (ประกอบ ระกิติ, 2508 : 9 - 10) ได้ตั้งข้อสังเกตที่เป็น
ประโยชน์ เกี่ยวกับการอบรมครูหลายประการคือ

1. การอบรมครูประจำการจะได้ผลคุ้มค่ากับเงิน เวลาและแรงงานที่ลงทุนไปหรือไม่
นั้นขึ้นอยู่กับ การวางโครงการอบรม ถ้าวางโครงการอย่างรัดกุมและถูกต้องตามหลักวิชาแล้วมี โอกาส
ที่จะได้รับผลสำเร็จ

2. การอบรมครูประจำการจะได้ผลคุ้มค่าหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตรการอบรมเป็น
สำคัญ ถ้าเนื้อหาที่นำมาวางเป็นหลักสูตร เกิดจากกรมกองในส่วนกลาง โดยมีได้พิจารณารายละเอียด
ของปัญหาอันเกิดจากหน่วยงานอย่างแท้จริง ก็ย่อมจะได้ผลน้อยกว่า เพราะไม่ตรงตามความต้องการ
และความจำเป็นของสถาบันต่าง ๆ

3. กระบวนการและวิธีการในการอบรมครูประจำการควรกำหนดให้แน่นอนว่าจะนำ
เอาวิธีการใดมาใช้ เช่น การบรรยายจากผู้ทรงคุณวุฒิ การอภิปรายกลุ่ม การประชุม การสาธิต
ตัวอย่างที่ดีให้เข้ารับการอบรม การเลือกวิธีการใดนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการอบรมนั้น

4. ปัญหาวิทยากรที่เชิญมาบรรยายควรจะได้ทราบปัญหาและหลักสูตรของการฝึกอบรม
ในครั้งนั้น เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการฝึกอบรมให้สูงขึ้นอีกด้วย การเชิญวิทยากรมาบรรยายโดย
ไม่ตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ย่อมจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพการฝึกอบรมน้อยมาก
และเป็นการสิ้นเปลืองเงิน เวลา และแรงงานโดยเปล่าประโยชน์โดยมาก

5. โครงการฝึกอบรมควรกำหนดกระบวนการวัดผลและโครงการติดตามผล ตลอดจน
หน้าที่รับผิดชอบการติดตามผลการอบรม มิฉะนั้นการฝึกอบรมจะยังไม่เกิดผลและเกิดประสิทธิภาพ
แก่หน่วยงาน เงินทอง เวลา และแรงงานที่ลงไป เพราะเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน การฝึกอบรมครู
ประจำการยังขาดการติดตามผลเป็นอย่างมาก กรม กอง และภาค มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง
มีเจ้าหน้าที่ที่ได้เรียนหรือได้รับการอบรมวิธีการจัดการฝึกอบรมครูประจำการมาโดยเฉพาะ

ปัญหาด้านการวิจัยในวิทยาลัยครู

ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2520 หน้าที่ประการหนึ่งของวิทยาลัยครูคือการทำการ
วิจัย ซึ่งนับว่าเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาทั่วไปในอันที่จะค้นคว้าหาความจริงอย่างมีระบบ ดังนั้น
สถาบันการพลศึกษา นอกจากจะมีหน้าที่หลักในการผลิตครูแล้ว ยังมีหน้าที่ในการวิจัยเพื่อนำไปสู่ความ

ก้าวหน้าทางวิชาการ (กรมการฝึกหัดครู, 2520 : 27)

วิจิตร อวาระกุล (วิจิตร อวาระกุล, 2517 : น.80) กล่าวถึงงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาว่า "เป็นสิ่งจำเป็นควบคู่ไปกับการสอนในชั้นอุดมศึกษา ดังคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากมาย มีการคิดค้นวิจัยวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาล่าง ๆ ของสังคมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน จึงต้องมีการนำสิ่งทีวิจัยหรือความรู้ใหม่ ๆ มาสอนเพิ่มเติม การวิจัยจะช่วยให้ได้มีการปรับปรุงการสอนด้านต่าง ๆ ให้กว้างขวางขึ้นทั้งด้านปฏิบัติ หลักการ ตลอดจนความเป็นจริงในปัจจุบัน"

จรรยา สุวรรณทัต (จรรยา สุวรรณทัต, 2518 : 37) กล่าวว่า "ควรสนับสนุนให้มีการวิจัยในห้องเรียนและชนบทอย่างจริงจังมากขึ้นกว่าเดิม โดยอาศัยจุดเริ่มต้นที่วิทยาลัยครูต่าง ๆ เพราะถือว่าเป็นศูนย์ที่จะรวบรวบวิธีวิจัย สถาบันฝึกหัดครูจึงควรจะได้มีการพัฒนาและเตรียมครูอาจารย์ให้มีความสามารถและสนใจงานวิจัยมากยิ่งขึ้น และอาจารย์วิทยาลัยครูควรนำผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศมาคัดแปลงใช้ให้เป็นประโยชน์ในสภาวะแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น"

จะเห็นว่างานวิจัยเป็นภาระกิจที่จำเป็นอย่างยิ่งของสถาบันอุดมศึกษา แต่จากสภาพการณ์ที่เป็นจริงพบว่า สถาบันอุดมศึกษามีผลงานวิจัยน้อยมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงานไม่เอื้ออำนวยและขาดการสนับสนุนทางการเงิน นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่สอนจนไม่มีเวลาพอที่จะทำการวิจัย ดังที่ กำแหง พลังกูร (กำแหง พลังกูร, น.ป.ป. : 15 - 16) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการทำงานของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาว่า "ควรจะได้ปรับปรุงระบบการทำงานของอาจารย์ด้วยการให้เวลาในการทำการศึกษาวิจัยให้เพียงพอโดยเฉลี่ยปริมาณงานให้อาจารย์ทุก ๆ คนมีงานสอนสม่ำเสมอตามสมควร ไม่ควรให้อาจารย์บางคนมีงานสอนมากเกินไป" ดังนั้น สาเหตุที่สถาบันอุดมศึกษาขาดแคลนผลงานการวิจัย เป็นเพราะอาจารย์ที่มีความสามารถในการวิจัยมีน้อย และระบบบริหารงานในสถาบันอุดมศึกษาไม่เอื้ออำนวยที่จะให้การวิจัยรุดหน้าไปได้ เพราะนักวิจัยจะเสียเวลาหมกมุ่นในระเบียบปฏิบัติที่ยุ่งจิก ระเบียบราชการซึ่งมีระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ไม่เปิดโอกาสให้นักวิชาการออกความเห็นได้โดยเปิดเผย การตัดสินใจบทยังไม่อยู่บนรากฐานของข้อมูลและผลการวิจัย (ลีปพนธ์ เกตทัต, 2514 : 80)

ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 4 ได้กำหนดเป้าหมายของงานวิจัยในมหาวิทยาลัยไว้ด้วย โดยได้กำหนดวงเงินงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ถึงร้อยละ 36 ของงบประมาณเพื่อการพัฒนาอุดมศึกษาทั้งหมด

การกระตุ้นให้อาจารย์ในวิทยาลัยครู เห็นความสำคัญของการวิจัยจึงเป็นเรื่องจำเป็น ในขณะเดียวกันผู้บริหารสถาบันควรสนับสนุนโครงการวิจัยของอาจารย์ และให้ถือเป็นความดีความชอบในการปฏิบัติราชการ ชึ่ง สถาบันฝึกหัดครูควรมีเงินอุดหนุนหรือสำรองจ่ายในโครงการวิจัยของอาจารย์ เพื่อเป็นแรงผลักดันให้อาจารย์ของสถาบันนี้กำลังใจที่ทำงานวิจัยมากขึ้น และการพิจารณารับอาจารย์ใหม่ สถาบันน่าจะได้น่าถึงประสบการณ์ในด้านการวิจัยด้วย

ปัญหาการขาดแคลนตำราและหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัย

การเขียนตำราและการรวบรวมความรู้ความคิดในวิทยาการใหม่ ๆ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการผลิตครูและการศึกษาในระดับอุดมศึกษา อาจารย์ในวิทยาลัยครูจึงควรจะได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษให้สร้างผลงานทางวิชาการในรูปของการเขียนตำรา (กรมการฝึกหัดครู, 2520 : 23)

ปัญหาสำคัญที่ทำให้การสอนในระดับอุดมศึกษาไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ คือ การขาดแคลนตำราเรียนและหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัย ทั้งที่สมชาย วงศ์เกษม (สมชาย วงศ์เกษม, 2519 : 6) กล่าวว่า "สถาบันอุดมศึกษาขาดแคลนตำราเรียนและหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัยทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์การศึกษาค้นคว้าและการวิจัยของนักศึกษาและคณาจารย์" ปัญหานี้สอดคล้องกับการรายงานของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, 2518 : 155) ที่กล่าวว่าในรายงานเสนอต่อรัฐบาลว่า "สถาบันอุดมศึกษาในปัจจุบันขาดแคลนตำราเรียนและหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัยทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ทำให้นักศึกษาไม่สนใจการเรียน" ปัญหาการขาดแคลนตำราเรียนเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการสอนของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ปราณี ภาสกรณ (ปราณี ภาสกรณ, 2514 : 152) จึงได้เสนอแนะไว้ในรายงานการวิจัยว่า "ทางวิทยาลัยควรสนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำพิมพ์เอกสารประกอบคำบรรยายของตนให้แพร่หลาย"

ปัญหาการปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นศูนย์วิชาการ

ห้องสมุดเป็นแหล่งวิชาการที่นับพบาคต่อการศึกษาศาสนสถานนุคคศึกษาในปัจจุบันนี้นมาก เนื่องมาจากวิธีการสอนในสถานนุคคศึกษาได้เปลี่ยนไปจากการสอนแบบบรรยายมามุ่งไปในทางส่งเสริมแนะแนวให้ลิตนัคคศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยการสอนแบบสัมมนาและการสอนพิเศษ (Tutorials) กั้กันนั้น ห้องสมุดของสถานนุคคจึงเป็นสถานที่ที่เพิ่มพูนความรู้ให้แก่ลิตนัคคศึกษาและอาจารย์ (นวนนิตย์ อิมทราณะ, 2516 : 321) ด้วยเหตุนี้ห้องสมุดของสถานนุคคศึกษาจึงควรวางวัตถุประสงค์ในการจัดบริการให้ความสะดวกแก่อาจารย์และลิตนัคคศึกษาในการเพิ่มพูนความรู้ กั้กันนี้คือ

1. เลือคและจัดท้าวสคคต่าง ๆ อันมีหนังสือ วารสาร จุลสาร แผนที่ ภาพยนต์ เครื่องบันทึกเสียง และวสคคอื่น ๆ ที่สามารถใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนได้คค
2. เตรียมจัดและดูแลรักษ้าวสคคเหล่านี้ เพื่อความสะดวกในการให้บริการแก่อาจารย์ลิตนัคคศึกษา
3. ช่วยเหลืออาจารย์ ลิตนัคคศึกษา ในการนำวสคคเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ เพื่อประกอบการเรียนการสอนให้มากที่สุดทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
4. ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางวิชาการให้แก่อาจารย์และลิตนัคคศึกษา เพื่อให้สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากวสคคในห้องสมุด (Lyle, 1967 : 9)

จากการศึกษาวิจัยของภนิกา กุสสุล (ภนิกา กุสสุล, 2518 : 145) พบว่า ห้องสมุดในสถานนุคคศึกษาที่ห้าหน้าทีลิตนัคคครู ลิตนัคคศึกษาคูเห็นว้าในสถานนุคคของตนมีหนังสือประเภทต่าง ๆ ที่ให้ความรู้คานวิชาเนื้อหา และวิชาครูปานกลาง นอกจากนั้นผู้วิจัยยังพบว่าห้องสมุดคณะครุศาสตร์มีเอกสารที่ให้ความรู้วิชาเนื้อหาหามาก และห้องสมุดคมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีหนังสือประเภทตำราที่ให้ความรู้ในคานวิชาครูมาก

ภนิกา กุสสุล (ภนิกา กุสสุล, 2518 : 161) กล่าวถึงปัญหาของการเรียนการสอนในวิทยาลัยครูต่อไปอีกว้า สถานนุคคที่ห้าหน้าทีลิตนัคคครูส่วนใหญ่ประสบปัญหาในเรื่องการขาดหนังสือคันคว้า อันเป็นปัญหาคานวิชาการอยู่ในระดับสูงสุด และรองลงมาก็คือประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดอุปกรณ์การสอน

ปัญหาคำถามการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู

การสอนของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยถือว่าเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุด การพัฒนาการเรียนการสอนจึงเป็นเรื่องที่น่าจะให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วน เพราะเท่าที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน อาจารย์สถาบันอุดมศึกษาขาดความรู้ทางด้านการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ช่วยในการสอนดีขึ้น และที่สำคัญก็คือไม่สังเกตด้านวิธีการสอน ดังที่วิจิตร ศรีสอาน (วิจิตร ศรีสอาน, 2519 : 10) ได้กล่าวไว้ว่า "อาจารย์ส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการที่รู้เนื้อหาในวิชาชีพเป็นอย่างดี แต่ไม่สังเกตในด้านวิธีการสอน หรือขาดคุณสมบัติของการเป็นครู อาจารย์จึงควรหันมาปรับปรุงตนเองโดยวิธีการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษานอกแบบ (Formal Education) หรือการศึกษาในแบบ (Informal Education)"

เปรี๊ยะ กุญ (เปรี๊ยะ กุญ, 2519 : 47 - 49) กล่าวว่า "อาจารย์ที่สังกัดคณะอื่นนอกจากคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในแขนงวิชาของตน แต่มิได้ฝึกฝนทักษะการถ่ายทอดวิชาความรู้มาก่อน ยิ่งเป็นอาจารย์ใหม่ด้วยแล้วยังขาดประสบการณ์ทางด้านนี้ จึงจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาการสอนขึ้น"

พิทยา สายหู (พิทยา สายหู, 2517 : ป. 52) ศึกษาเกี่ยวกับการสอนในมหาวิทยาลัยพบว่า ผู้สอนใช้วิธีบรรยายในชั้นเรียนเป็นสำคัญ ส่วนวิธีการสอนแบบอื่น ๆ เช่น การเรียนแบบสัมมนา กลุ่มย่อยหรือเรียนจากกิจกรรมโดยทั่วไปยังถือว่าเป็นวิธีการสอนที่สงวนไว้สำหรับชั้นบัณฑิตศึกษาหลังปริญญาตรี ทั้งนี้เพราะในระดับปริญญาตรีอาจพบอุปสรรคเรื่องจำนวนผู้เรียนมากเกินไป งบประมาณการใช้จ่ายไม่พอในการซื้ออุปกรณ์ และสถานที่ไม่สะดวกต้องวนวายสิ้นเปลืองกว่าวิธีบรรยายในชั้นเรียน

จากการศึกษาของปิ่นวดี จิระนารุรักษ์ (ปิ่นวดี จิระนารุรักษ์, 2519 : 101) พบว่า อาจารย์ที่สอนระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทุกภาควิชาใช้การบรรยาย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมภายหลัง วิธีสอนที่ใช้รองลงมาคือ อาจารย์สอนแบบบรรยายเพียงฝ่ายเดียว

นอกจากนี้ยังปรากฏว่าแนวการสอนภาคปฏิบัติโดยใช้แนวการสอนแบบจุลภาค แบบรายบุคคล อาจารย์ผู้สอนวิชาเนื้อหาและวิชาชีพใช้วิธีการสอนเหล่านั้นน้อย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า

ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกันก็พอ ซึ่ง เป็นอุปสรรคประการหนึ่งของ การปรับปรุงวิธีการสอนเพื่อไปสู่หลักการที่ดี (รายงานการสัมมนาเรื่องการฝึกหัดครูแห่งประเทศไทย, 2518 : ข. - 8)

ปัญหาคำถามการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู

การใช้สื่อทัศนวัสดุเริ่มมีบทบาทสำคัญในการสอนระดับปริญญา ครูที่ไม่ใช้สื่อทัศนวัสดุหรือ เทคโนโลยีต่าง ๆ มาช่วยในการสอน จะทำการสอนไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย ดังที่ปราณี ภาสกรณ (ปราณี ภาสกรณ, 2514 : 150) ได้กล่าวไว้ว่า "อุปสรรคที่ทำให้การเรียนการสอน ไม่บรรลุผลตามเจตจำนงของการศึกษาคือ การขาดอุปกรณ์การสอน ผู้บริหารวิทยาลัยครูจะได้ สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนใช้อุปกรณ์การสอนมากขึ้น"

ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ จากการศึกษาของ แคมป์ (Camp, M. B., 1958 : 155) พบว่า การใช้สื่อทัศนวัสดุของครูกับระดับความรู้ใน การใช้สื่อทัศนวัสดุมีความสัมพันธ์ในเชิงนิมิต คือครูที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุมาก จะใช้สื่อทัศนวัสดุมาก

มิเกล (Mikhail, 1956 : 555) ได้เปรียบเทียบผลการใช้สื่อทัศนวัสดุพบว่า มีความแตกต่างกันในเรื่องต่อไปนี้

1. ครูที่มีอายุมากใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่าครูที่มีอายุน้อย
2. ครูที่มีประสบการณ์การสอนมากจะใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ การสอนน้อย
3. ครูที่เคยเรียนวิชาสื่อทัศนศึกษาจะใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่าครูที่ไม่เคยเรียน วิชาสื่อทัศนศึกษา
4. ครูในโรงเรียนที่อยู่ในแหล่งที่มีสื่อทัศนวัสดุมาก จะใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่า ครูในโรงเรียนที่อยู่ในแหล่งที่มีสื่อทัศนวัสดุน้อย
5. ครูที่สามารถผลิตสื่อทัศนวัสดุได้เอง จะใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่าครูที่ไม่สามารถ ผลิตสื่อทัศนวัสดุได้เอง

6. ครูที่ได้รับการฝึกฝนการใช้โสตทัศนวัสดุมาเป็นอย่างดี จะใช้โสตทัศนวัสดุมากกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึก

เคอร์ ไคเฟอร์ (De Kieffer, 1965 : 117) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสตทัศนวัสดุของครู พบว่าปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เกิดจากการขาดแคลนเงินในการจัดซื้อโสตทัศนวัสดุ ขาดความรู้และความชำนาญในการผลิตและการใช้โสตทัศนวัสดุ และขาดห้องเรียนที่เหมาะสมกับการใช้โสตทัศนวัสดุ

จิตรบรรจง สมกรูท (จิตรบรรจง สมกรูท, 2511 : 120 - 121) สํารวจอุปสรรคการดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษาโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ในปีการศึกษา 2510 และได้สรุปสาเหตุที่ครูไม่ใช่อุปกรณ์การสอนไว้ว่า

1. มีอุปกรณ์การสอนน้อยไม่พอกับความต้องการ ส่วนใหญ่ล้าสมัยและอยู่ในสภาพชำรุด
2. ขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อเพิ่มเติม
3. ขาดความรู้หลักและทักษะในการเลือก การผลิต และการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน
4. เกรงว่าจะต้องรับผิดชอบเมื่อโสตทัศนวัสดุชำรุดในระหว่างการใช้

เชอร์แมน (Sherman, 1959 : 20 - 25) ได้ศึกษาปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุของอาจารย์ในคณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบปัญหาและอุปสรรคสรุปได้ดังนี้คือสภาพของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้โสตทัศนวัสดุ ผู้สอนขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือความไม่สะดวกในการจัดหา การยืม และจำนวนของโสตทัศนวัสดุ

กอร์ดอน เจ. กิวตัน (Gordon J. Guition, 1966 : 56) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่าวัสดุอุปกรณ์การศึกษาในวิทยาลัยครูแม้จะมีแนวโน้มไปในทางที่ดีเกี่ยวกับการฝึกหัดใช้วัสดุอุปกรณ์การศึกษา แต่การดำเนินงานบางอย่างมิได้สัมพัทธ์กัน เช่น ห้องสมุดและห้องทดลองเต็มไปด้วยสิ่งของที่ล้าสมัย การฝึกให้ใช้วัสดุอุปกรณ์ใหม่ ๆ ทางด้านการศึกษายังมีน้อย นักเรียนฝึกหัดครูไม่ได้รับการอบรมให้ใช้เครื่องมือทดลองดังกล่าว หน่วยงานด้านการผลิตและบริการทางโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์มีน้อยและกระจัดกระจายกันอยู่ ดังนั้นจึงสมควรจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ผลิตและ

ให้บริการ เกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษาและการสอนตามหลักสูตรฝึกหัดครู

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า การพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก วิทยาลัยครูควรจะได้หาทางแก้ไขอุปสรรคและปัญหาเหล่านี้ เพื่อให้ได้อาจารย์ที่มีความสามารถทางด้านวิชาการ ด้วยเหตุที่อาจารย์คือกุญแจสำคัญของการพัฒนาวิทยาลัย การพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการนั้นทำได้หลายทาง วิทยาลัยครูอาจจะทำการพัฒนาอาจารย์ในวิทยาลัยของตนพร้อมกันทุก ๆ ด้าน หรืออาจค่อย ๆ พัฒนาไปที่ละด้าน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายและองค์ประกอบความพร้อมของวิทยาลัยครูแต่ละแห่งด้วย

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน มีปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการแตกต่างกัน
2. อาจารย์ที่สอนระดับชั้นต่างกัน มีปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการแตกต่างกัน
3. อาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกัน มีปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการแตกต่างกัน
4. อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาต่างกัน มีปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ

แตกต่างกัน

5. อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ

แตกต่างกัน

6. อาจารย์ที่สอนระดับชั้นต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ

แตกต่างกัน

7. อาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ

แตกต่างกัน

8. อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาอาจารย์

ด้านวิชาการแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษากันควว

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาค้นวิชาการของ
อาจารย์ในวิทยาลัยครูที่เปิดทำการสอนถึงระดับปริญญาตรีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีจำนวน
4 แห่งด้วยกัน ได้แก่ วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูมหาสารคาม
และวิทยาลัยครูนครราชสีมา โดยเน้นอาจารย์ที่สอนในระดับ ป.กศ.สูงและ ค.บ. ทั้งนี้เพื่อจะ
ได้ทราบปัญหาและความต้องการในการพัฒนาค้นวิชาการของอาจารย์ที่สอนในระดับปริญญาอย่าง
แท้จริง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัย ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งเป็นชั้น (Stratified random
sampling) คือสุ่มให้ได้อาจารย์ที่มีวุฒิทั้งระดับปริญญาตรีกับระดับสูงกว่าปริญญาตรี จาก
อาจารย์ที่ทำการสอนตามวิชาเอกที่เปิดสอนในระดับ ป.กศ.สูง และ ค.บ. ของแต่ละวิทยาลัย
ในอัตราร้อยละ 30 ได้จำนวนอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละวิทยาลัย ดังแสดงรายละเอียด
ในตาราง 2 และ 3

ตาราง 2 จำนวนอาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างแยกตามหมวดวิชาที่สอนและสังกัด

หมวดวิชา ที่สอน สังกัด	วิทยา ศาสตร์	สังคม ศาสตร์	คณิต ศาสตร์	ภาษา อังกฤษ	ภาษาไทย	การศึกษา	รวม
วิทยาลัยครู อุดรธานี	10	8	7	7	8	5	45
วิทยาลัยครู อุบลราชธานี	12	10	6	8	7	5	48

ตาราง 2 (ต่อ)

สังกัด \ หมวดวิชา ที่สอน	วิทยาศาสตร์	สังคม ศาสตร์	คณิต ศาสตร์	ภาษา อังกฤษ	ภาษาไทย	การศึกษา	รวม
วิทยาลัยครู มหาสารคาม	12	8	5	8	10	6	49
วิทยาลัยครู นครราชสีมา	12	11	6	7	9	4	49
รวม	46	37	24	30	34	20	191

ตาราง 3 จำนวนอาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างแยกตามวุฒิและสังกัด

สังกัด \ วุฒิ	วุฒิระดับปริญญาตรี	วุฒิสองกกว่าปริญญาตรี	รวม
วิทยาลัยครูอุดรธานี	23	22	45
วิทยาลัยครูอุบลราชธานี	24	24	48
วิทยาลัยครูมหาสารคาม	25	24	49
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	24	25	49
รวม	96	95	191

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ
- ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ

แบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 กำหนดให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการและความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า มีช่องให้ได้แสดงความคิดเห็น 5 ช่อง ในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการพัฒนาด้านวิชาการ ซึ่งมีด้วยกัน 5 ด้าน คือ

1. การส่งเสริมให้อาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ
2. การจัดประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการให้แก่อาจารย์
3. การส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน
4. การปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นศูนย์วิชาการ เพื่อการค้นคว้า
5. การส่งเสริมด้านการสอนและการใช้สอทัศน์วัสดุประกอบการสอน

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกนั้น ผู้วิจัยกำหนดค่าน้ำหนักสมมุติ (Arbitrary Weighting) คือ แต่ละข้อให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- ให้คะแนน 5 สำหรับการตอบที่แสดงว่ามีปัญหามากที่สุดหรือมีความต้องการมากที่สุด
- ให้คะแนน 4 สำหรับการตอบที่แสดงว่ามีปัญหาค่อนข้างมากหรือมีความต้องการค่อนข้างมาก
- ให้คะแนน 3 สำหรับการตอบที่แสดงว่ามีปัญหากลางหรือมีความต้องการปานกลาง
- ให้คะแนน 2 สำหรับการตอบที่แสดงว่ามีปัญหาน้อยหรือมีความต้องการน้อย
- ให้คะแนน 1 สำหรับการตอบที่แสดงว่าไม่มีปัญหาหรือไม่มีความต้องการ

วิธีสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามปลายเปิดให้อาจารย์วิทยาลัยครูจำนวนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ โดยเลือกจากอาจารย์ซึ่งเป็นคณะกลุ่มกับกลุ่มตัวอย่าง
2. นำข้อมูลที่ได้ออกมาแยกเป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาชุดหนึ่ง และเกี่ยวกับความต้องการอีกชุดหนึ่ง
3. สร้างข้อคำถามโดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดเป็นแนวทาง และพิจารณาความถูกต้องกับแบบสอบถามของประสิทธิ์ ชรรณประสิทธิ์ (ประสิทธิ์ ชรรณประสิทธิ์, 2520 : (2) - (6) และภรณ์ หรรษพัฒนกุล (ภรณ์ หรรษพัฒนกุล, 2517 : 116 - 118)
4. นำแบบสอบถามที่ร่างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาและผู้บริหารคณะ เพื่อตรวจแก้ภาษาและสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถามเพื่อให้ได้ความชัดเจนยิ่งขึ้น
5. นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 100 คน ซึ่งเป็นอาจารย์ในวิทยาลัยครูสวนกุหลาบและวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ การนำแบบสอบถามไปทดสอบเพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามและปรับปรุงแบบสอบถาม

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1. หากอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Item Discrimination) โดยดำเนินการดังนี้
 - 1.1 คัด 25 % ของผู้ได้คะแนนสูงและ 25 % ของผู้ได้คะแนนต่ำ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมาเป็นตัวแทนในการประเมินค่าคำถามแต่ละข้อ
 - 1.2 หากค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูงและกลุ่มผู้ได้คะแนนต่ำเป็นรายข้อแล้วหาค่าอัตราส่วนวิกฤต t (t - ratio) โดยใช้ t - test
 - 1.3 เลือกข้อคำถามซึ่งมีค่าอัตราส่วนวิกฤต t ตั้งแต่ 2 ขึ้นไป (ถ้า $t = 2$ ถือว่ามีค่าอำนาจจำแนกต่ำสุด) ไว้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่า

ไขข้อคำถามไว้ 65 ข้อ ซึ่งมีค่า t อยู่ระหว่าง 2.0003723 ถึง 8.571561 จึงแสดงรายละเอียดค่า t ในภาคผนวก ข.

2. หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่เลือกไว้มานำค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ α Coefficient ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นในแบบทดสอบทั้งนี้แบบสอบถามปัญหาการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .845315 แบบสอบถามความต้องการการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .909899

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .875632 ซึ่งพอจะกล่าวได้ว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นสูงพอที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม ถึงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2521 โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อนำไปใช้ในการขอเก็บข้อมูลจากแหล่งที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยทางไปรษณีย์ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้โดยมีผู้ประสานงานในแต่ละวิทยาลัยครูช่วยเก็บแบบสอบถามให้ จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 95.81 จึงแสดงรายละเอียดไว้ในตาราง 4 - 7

ตาราง 4 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ แยกตามหมวดวิชาที่สอนและสังกัด

สังกัด \ หมวดวิชา	วิทยา ศาสตร์	สังคม ศาสตร์	คณิต ศาสตร์	ภาษา อังกฤษ	ภาษาไทย	การศึกษา	รวม
วิทยาลัยครูอุตรธานี	9	7	7	7	7	5	42
วิทยาลัยครูชลราชธานี	12	9	6	8	7	5	47
วิทยาลัยครูมหาสารคาม	12	7	5	7	10	7	48
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	12	11	5	6	8	4	46
รวมทั้งสิ้น	45	34	23	28	32	21	183

ตาราง 5 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ แยกตามวุฒิและสังกัด

สังกัด \ วุฒิ	ระดับปริญญาตรี	สูงกว่าระดับปริญญาตรี	รวม
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	21	21	42
วิทยาลัยครูบดินทรราชนานี้	28	19	47
วิทยาลัยครูมหาสารคาม	27	21	48
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	24	22	46
รวม	100	83	183
คิดเป็นร้อยละ	54.64	45.36	

ตาราง 6 แสดงแบบสอบถามที่ได้รับ แยกตามอายุราชการและสังกัด

สังกัด \ อายุราชการ	ต่ำกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	10 ปีขึ้นไป	รวม
วิทยาลัยครูอุดรธานี	10	21	11	42
วิทยาลัยครูบวรราชธานี	11	21	15	47
วิทยาลัยครูมหาสารคาม	15	25	8	48
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	13	20	13	46
รวมทั้งสิ้น	49	87	47	183
คิดเป็นร้อยละ	26.78	47.54	25.68	

ตาราง 7 แสดงแบบสอบถามที่ได้รับ แยกตามระดับชั้นที่สอนและสังกัด

สังกัด \ ระดับชั้นที่สอน	ป.กศ. สูง	ป.กศ.สูง และ ค.บ.	รวม
วิทยาลัยครูอุดรธานี	25	17	42
วิทยาลัยครูบวรราชธานี	28	19	47
วิทยาลัยครูมหาสารคาม	23	25	48
วิทยาลัยครูนครราชสีมา	28	18	46
รวมทั้งสิ้น	104	79	183
คิดเป็นร้อยละ	56.83	43.17	

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำกับข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานใดดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้คือ

1. ตรวจสอบสมมติฐานและคำนวณค่าสถิติเบื้องต้นสำหรับวิเคราะห์ค่าสถิติอื่น ๆ ต่อไป
ค่าสถิติเบื้องต้นได้แก่

1.1 คะแนนเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (Garrett, 1973 : 27)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตร
(Garrett, 1973 : 53)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

2. ใช้ t - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของ
2 กลุ่ม ซึ่งเป็นการทดสอบสมมติฐานข้อ 1 2 5 และ 6 คำนวณจากสูตร (Edward, 1968 :
94)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}} \quad (n_1, n_2 > 30)$$

3. ใช้ F - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่า
2 กลุ่ม ซึ่งเป็นการตรวจสอบสมมติฐานข้อ 3 4 7 และ 8 คำนวณค่าต่าง ๆ และใช้สูตร
ดังต่อไปนี้

Source of Variation	df	Sum of Square	Mean Square
Treatment, (A)	a - 1	$\sum_{j=1}^a \frac{T_j^2}{n_j} - \frac{T^2}{N}$	SS_A/df
Within - Group (W)	N - a	$SS_T - SS_A$	SS_W/df
Total	N - 1	$\sum_{j=1}^a \sum_{i=1}^{n_j} x_i^2 - \frac{T^2}{N}$	

$$F = \frac{MS_A}{MS_W} \quad (\text{Lindquist, 1965 : 56})$$

ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแล้วจะตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ q - statistic (Winer, 1962 : 185)

$$q = \frac{\bar{T}_j - \bar{T}_j}{\sqrt{MS \text{ error}/n}}$$

4. สำหรับการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนั้น ใช้สถิติดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) โดยอาศัยความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ คำนวณจากสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}} \quad (\text{Ferguson, 1971 : 152})$$

4.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยสูตร α Coefficient

$$rtt = \frac{n}{n-1} \cdot (1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2}) \quad (\text{Cronbach, 1951 : 297})$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนน
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - Distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
q	แทน	q - statistic
r	แทน	ค่าความเชื่อมั่น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แยกเป็นข้อ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและสมมุติฐานของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอไปตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการสอบถามปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์

ด้านวิชาการ

1.1 ระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีกับอาจารย์ที่มีวุฒิสองวุฒิปริญญาตรี ใช้สถิติ $t - test$ ในการทดสอบ

1.2 ระหว่างอาจารย์ที่สอนระดับ ป.กศ.สูงอย่างเดียวกับอาจารย์ที่สอนระดับ ป.กศ.สูงและ ค.บ. ใช้สถิติ $t - test$ ในการทดสอบ

1.3 ระหว่างอาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี อาจารย์ที่มีอายุราชการ 5 - 10 ปี และอาจารย์ที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ใช้สถิติ $F - test$ ในการทดสอบ

1.4 ระหว่างอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หมวดวิชาสังคมศาสตร์ หมวดวิชาคณิตศาสตร์ หมวดวิชาภาษาอังกฤษ หมวดวิชาภาษาไทย และหมวดวิชาการศึกษา ใช้สถิติ $F - test$ ในการทดสอบ

ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 8 - 12

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาการพัฒนาอาจารย์
ด้านวิชาการของอาจารย์ที่สอน จำแนกตามวุฒิ

ปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการ	วุฒิปริญญาตรี (N = 100 คน)		วุฒิสองวุฒิปริญญาตรี (n = 83 คน)		t
	$\bar{X}_1$	S_1^2	$\bar{X}_2$	S_2^2	
1. การส่งเสริมให้อาจารย์ มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อ เพิ่มคุณวุฒิ	13.99	13.66656	12.547619	11.8410786	2.74**
2. การจัดประชุมอบรมสัมมนา ทางวิชาการให้แก่อาจารย์	16.16	22.7418	16.614457	19.971495	-.66

ตาราง 8 (ต่อ)

ปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการ	วุฒิปริญญาตรี ($N = 100$ คน)		วุฒิส่งกว่าปริญญาตรี ($N = 83$ คน)		t
	$\bar{X}_1$	S_1^2	$\bar{X}_2$	S_2^2	
3. การส่งเสริมงานวิจัยและ การพิมพ์เผยแพร่คู่มือ การสอน	27.26	31.7701	26.55421	32.56714	.84
4. การปรับปรุงห้องสมุดให้เป็น ศูนย์วิชาการ	18.90	27.0808	19.8072289	21.1331178	-1.25
5. การส่งเสริมการสอนและ การใช้สื่อทัศนวัสดุ ประกอบการสอน	39.64	70.87919	39.12048	64.27799	.43

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 8 จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยปัญหาการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีกับอาจารย์ที่มีวุฒิส่งกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ นั้น ทั้ง 2 กลุ่มได้คะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ นั่นคือ อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีประสบปัญหาในด้านเกี่ยวกับการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิส่งกว่าปริญญาตรี ส่วนปัญหาอีก 4 ด้านนั้น อาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มประสบปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยปัญหาการพัฒนาอาจารย์ด้าน
วิชาการของอาจารย์ที่สอน จำแนกตามระดับชั้นที่สอน

ปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการ	อาจารย์ที่สอนเฉพาะ ระดับ ป.กศ.สูง (N = 104 คน)		อาจารย์ที่สอนทั้งระดับ ป.กศ.สูง และ ค.บ. (N = 79 คน)		t
	$\bar{X}_1$	S^2_1	$\bar{X}_2$	S^2_2	
1. การส่งเสริมให้อาจารย์ มีโอกาสศึกษาค้นคว้าเพื่อ เพิ่มคุณวุฒิ	13.79807	15.5025	12.8860	10.076598	1.80
2. การจัดประชุมอบรม สัมมนาทางวิชาการ ให้แก่อาจารย์	16.25961538	21.689	16.6455	23.00097	-.55
3. การส่งเสริมงานวิจัย และการพิมพ์เผยแพร่ คู่มือการสอน	26.55769	33.647124	27.0379	33.037	-.56
4. การปรับปรุงห้องสมุด ให้เป็นศูนย์วิชาการ	18.923076	20.5182	19.67088	25.55696	-1.04
5. การส่งเสริมการสอน และการใช้สื่อทัศน วัสดุประกอบการสอน	39.4423	70.151979	39.7692	60.2577	-.27

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 9 จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยปัญหาการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการระหว่างอาจารย์ที่สอนระดับ ป.กศ.สูงอย่างเดียวกับอาจารย์ที่สอนระดับ ป.กศ.สูง และ ค.บ. แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 5 ด้าน แสดงว่าอาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มประสบปัญหาในการพัฒนาด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาการพัฒนาด้านวิชาการของอาจารย์ 3 กลุ่มอายุราชการ คือ อายุราชการต่ำกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

ปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการ	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
1. การส่งเสริมให้อาจารย์ มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อ เพิ่มคุณวุฒิ	2	ระหว่างกลุ่ม	16.95010844	8.47505422	.68
	180	ภายในกลุ่ม	2,269.82826	12.4715839	
2. การจัดประชุมอบรม สัมมนาทางวิชาการ ให้แก่อาจารย์	2	ระหว่างกลุ่ม	52.5988086	26.2994043	1.19
	180	ภายในกลุ่ม	3,962.15528971	22.01197383	
3. การส่งเสริมงานวิจัย และพิมพ์เผยแพร่คู่มือ การสอน	2	ระหว่างกลุ่ม	7.5441902	3.7720951	.12
	180	ภายในกลุ่ม	5,828.2263	32.37903500	
4. การปรับปรุงห้องสมุด ให้เป็นศูนย์วิชาการ	2	ระหว่างกลุ่ม	51.30802835	25.654014175	1.12
	180	ภายในกลุ่ม	4,129.03076	22.9390598	

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการ	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
5. การส่งเสริมการสอนและ การใช้สื่อทัศนวัสดุ ประกอบการสอน	2	ระหว่างกลุ่ม	31.6420852	15.8210426	.19
	180	ภายในกลุ่ม	15,523.79575	85.295581	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 10 จะเห็นว่าคะแนนปัญหาการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการของอาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุก ๆ ด้าน แสดงว่าอาจารย์ทั้ง 3 กลุ่ม ประสบปัญหาในการพัฒนาด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ
จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน

ปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการ	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
1. การส่งเสริมให้อาจารย์ มีโอกาสดูศึกษาต่อเพื่อ เพิ่มคุณวุฒิ	5	ระหว่างกลุ่ม	429.79205743	85.9584	1.39
	177	ภายในกลุ่ม	10,850.01014037	61.647784	
2. การจัดประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการ ให้แก่อาจารย์	5	ระหว่างกลุ่ม	92.12763798	18.425527	.85
	177	ภายในกลุ่ม	3,835.54449	21.6697428	

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัญหาการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการ	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
3. การส่งเสริมงานวิจัยและ พิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน	5 177	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	567.9251673 5,427.8453	113.58503346 30.665792	3.70 **
4. การปรับปรุงห้องสมุด ให้เป็นศูนย์วิชาการ	5 177	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	237.7644207 4,153.02246	47.552884 23.46340375	2.03
5. การส่งเสริมการสอน และการใช้สื่อทัศนวัสดุ ประกอบการสอน	5 177	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	905.3932222 12,751.10677	181.07864444 71.635431335	2.53

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 11 จะเห็นว่าคะแนนปัญหาการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการของอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านเกี่ยวกับการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อที่จะทราบว่าอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาแตกต่างกันคู่ใดบ้างที่ได้คะแนนเฉลี่ยต่างกัน ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละหมวดของอาจารย์ที่สอนมาทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของนิวแมน - กิล (Newman - Kuel Method - q - statistic) ปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ค่า q - statistic คะแนนปัญหาการพัฒนาความรู้วิชาการ
ของอาจารย์ค่านการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอนของ
อาจารย์ จำแนกตามหมวดวิชาที่สอนเป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง	ไทย	คณิต	สังคม	อังกฤษ	การศึกษา	วิทย์	
	$\bar{X}$	24.4375	25.608695	26.029411	27.357142	27.619047	29.444444
ภาษาไทย	24.4375	-	1.171195	1.591911	2.919642	3.181547	5.006944**
คณิตศาสตร์	25.608695	-	0.420716	1.748447	2.010352	3.835749	
สังคมศาสตร์	26.029411	-	-	1.327731	1.589636	3.415033	
ภาษาอังกฤษ	27.357142	-	-	-	0.261905	2.087302	
การศึกษา	27.619047	-	-	-	-	1.825397	
วิทยาศาสตร์	29.444444	-	-	-	-	-	-

r	2	3	4	5	6
q.99 (r, 177)	3.64	4.12	4.40	4.60	4.76
q.99 (r, 177) $\cdot \sqrt{MS_{error}/n}$	3.4912874	3.9516769	4.2202375	4.4120665	4.5655297

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 12 จะเห็นว่าคะแนนปัญหาการพัฒนาความรู้วิชาการในชั้นเกี่ยวกับการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน ระหว่างอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาภาษาไทยกับอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาภาษาไทยจะประสบปัญหาแตกต่างจากอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาคู้อื่น ๆ นั้น ประเด็นปัญหาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยแล้วปรากฏว่าอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาภาษาไทยมีคะแนนปัญหาค่ำที่สุด ในทางตรงข้ามอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์มีคะแนนปัญหาสูงสุด

2. การเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการสอบถามความต้องการ เกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์ ความรู้วิชาการ

- 2.1 ระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีกับอาจารย์ที่มีวุฒิส่งกว่าปริญญาตรี ใช้สถิติ $t - test$ ในการทดสอบ
- 2.2 ระหว่างอาจารย์ที่สอนระดับ ป.กศ.สูงอย่างเกี่ยวกับอาจารย์ที่สอนระดับ ป.กศ.สูง และ ค.บ. ใช้สถิติ $t - test$ ในการทดสอบ
- 2.3 ระหว่างอาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี อาจารย์ที่มีอายุราชการ 5 - 10 ปี และอาจารย์ที่มีอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ใช้สถิติ $F - test$ ในการทดสอบ
- 2.4 ระหว่างอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หมวดวิชาสังคมศาสตร์ หมวดวิชาคณิตศาสตร์ หมวดวิชาภาษาอังกฤษ หมวดวิชาภาษาไทย และหมวดวิชาการศึกษา ใช้สถิติ $F - test$ ในการทดสอบ

ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 15 - 19

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการการพัฒนาอาจารย์
ด้านวิชาการของอาจารย์ที่สอน จำแนกตามวุฒิ

ความต้องการการพัฒนาอาจารย์ ด้านวิชาการ	ปริญญาตรี (N = 100 คน)		สูงกว่าปริญญาตรี (N = 83 คน)		t
	$\bar{X}_1$	S_1^2	$\bar{X}_2$	S_2^2	
1. การส่งเสริมให้อาจารย์ มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อ เพิ่มคุณวุฒิ	13.68	9.7955	13.31325	11.7543	.75
2. การจัดประชุม ขบรม สัมมนาทางวิชาการ ให้แก่อาจารย์	17.30	5.32	17.6867	3.8762	-1.22
3. การส่งเสริมงานวิจัยและ การพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน	13.35	2.9570	13.42168	2.880987	.28
4. การปรับปรุงห้องสมุดให้เป็น ศูนย์วิชาการ	35.41	29.4362	37.1084	1,110.8539	-1.00
5. การส่งเสริมการสอนและ การใช้สื่อทัศนวัสดุ ประกอบการสอน	16.04819	6.92447	15.92	7.751	.32

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 13 จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความต้องการการพัฒนา
ด้านวิชาการระหว่างอาจารย์ที่วุฒิปริญญาตรีกับอาจารย์ที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรีแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง 5 ด้าน แสดงว่าอาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการในการพัฒนา
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความต้องการการพัฒนาอาจารย์
ด้านวิชาการของอาจารย์ที่สอน จำแนกตามระดับชั้นที่สอน

ความต้องการการพัฒนา อาจารย์ด้านวิชาการ	อาจารย์ที่สอนเฉพาะ ระดับ ป.กศ.สูง (N = 104 คน)		อาจารย์ที่สอนทั้งระดับ ป.กศ.สูง และ ค.บ. (N = 79 คน)		t
	$\bar{X}_1$	S_1^2	$\bar{X}_2$	S_2^2	
1. การส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาส ศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ	13.5096	8.9707	13.60759	12.908	-0.20
2. การจัดประชุม อบรม สัมมนา ทางวิชาการให้แก่อาจารย์	17.269	5.286	17.797	4.2405	-1.63
3. การส่งเสริมงานวิจัยและการ พิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน	13.0961	3.1557	13.7594	2.36449	-2.70 **
4. การปรับปรุงห้องสมุดให้เป็น ศูนย์วิชาการ	32.99038	30.2426	34.05063	28.869	-1.31
5. การส่งเสริมการสนทนและการใช้ สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน	15.625	7.53762	16.3924	6.9337	-1.92

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 14 จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจการพัฒนาอาจารย์ค่านิชาการระหว่างอาจารย์ที่สอนระดับชั้น ป.กศ. สูงอย่าง เดียว กับอาจารย์ที่สอนระดับชั้น ป.กศ. สูง และ ค.บ. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน ส่วนความต้องการด้านอื่น ๆ นั้น ทั้ง 2 กลุ่มได้คะแนนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ อาจารย์ที่สอนระดับชั้น ป.กศ. สูง และ ค.บ. มีความต้องการในด้านเกี่ยวกับงานวิจัยและพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอนสูงกว่าอาจารย์ที่สอนระดับชั้น ป.กศ. สูงอย่าง เดียว ส่วนความต้องการในด้านอื่น ๆ อีก 4 ด้านนั้น อาจารย์ทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการการพัฒนาอาจารย์ค่านิชาการของอาจารย์ 3 กลุ่ม คือ อาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป

ความต้องการการพัฒนา อาจารย์ค่านิชาการ	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
1. การส่งเสริมให้อาจารย์ มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อ เพิ่มคุณวุฒิ	2 180	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	251.8432083 1,691.30514335	125.92160415 9.448632085	13.33 **
2. การจักประชุมอบรม สัมมนาทางวิชาการ ให้แก่อาจารย์	2 180	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	21,383.66049 3,208.493.059	10,691.8302482 17,924.55399	.60
3. การส่งเสริมงานวิจัย และพิมพ์เผยแพร่คู่มือ การสอน	2 180	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	12.77200439 516.30491869	6.386002195 2.884385020	2.21

ตาราง 15 (ต่อ)

ความต้องการการพัฒนา อาจารย์ภาควิชาการ	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
4. การปรับปรุงห้องสมุด ให้เป็นศูนย์วิชาการ	2	ระหว่างกลุ่ม	40.3675659	20.18378295	.57
	180	ภายในกลุ่ม	6,457.34982	35.6759653	
5. การส่งเสริมการสอน และการใช้สื่อทัศนวัสดุ ประกอบการสอน	2	ระหว่างกลุ่ม	23.70394749	11.851973745	1.62
	180	ภายในกลุ่ม	1,312.853429	7.293630164	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 15 จะเห็นว่าคะแนนความต้องการการพัฒนาอาจารย์
คณาวิชาการของอาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
ในด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อที่จะทราบว่าอาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกันคู่ใดบ้างที่ได้คะแนนแตกต่างกัน ผู้วิจัย
ได้นำคะแนนของอาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกันมาทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของนิวแมน - กิล
(Newman - Kuel Method - q - statistic) ปรากฏผลดังตาราง 16

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ค่า q - statistic คะแนนความต้องการการพัฒนา
 ด้านวิชาการของอาจารย์ด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อ
 เพิ่มคุณวุฒิ จำแนกตามอายุราชการเป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง		มากกว่า 10 ปี	5 - 10 ปี	ต่ำกว่า 5 ปี
	$\bar{X}$	11.553191	14.160919	14.265306
มากกว่า 10 ปี	11.553191	-	2.607728 **	2.712115 **
5 - 10 ปี	14.160919		-	0.104387
ต่ำกว่า 5 ปี	14.265306			-
r			2	3
q.99 (r, 180)			3.64	4.12
q.99 (r, 180) . $\sqrt{MS_{\text{error}}/n}$			1.444753	1.6349556

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 16 จะเห็นว่าคะแนนความต้องการการพัฒนาอาจารย์
 ด้านวิชาการในด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิระหว่างอาจารย์ที่มีอายุ
 ราชการต่ำกว่า 5 ปี และอาจารย์ที่มีอายุราชการระหว่าง 5 - 10 ปี กับอาจารย์ที่มีอายุราชการ
 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ อาจารย์ที่มีอายุ
 ราชการต่ำกว่า 5 ปี และอาจารย์ที่มีอายุราชการระหว่าง 5 - 10 ปี มีความต้องการพัฒนา
 แตกต่างกับอาจารย์ที่มีอายุราชการมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ส่วนอาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี
 กับอาจารย์ที่มีอายุราชการระหว่าง 5 - 10 ปี มีความต้องการไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณา
 ค่าคะแนนเฉลี่ยแล้ว ปรากฏว่าอาจารย์ที่มีอายุราชการมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการต่ำสุด
 ในทางตรงข้าม อาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี มีความต้องการสูงที่สุด

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความต้องการการพัฒนาอาจารย์
ด้านวิชาการ จำแนกตามหมวดวิชาที่สอน

ความต้องการการพัฒนา อาจารย์ด้านวิชาการ	df	แหล่งความ แปรปรวน	SS	MS	F
1. การส่งเสริมให้อาจารย์ มีโอกาสศึกษาค้นคว้าเพื่อ เพิ่มคุณวุฒิ	5 177	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	150.132366 1,774.7638	30.026473 10.026914	2.99*
2. การจัดประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการ ให้แก่อาจารย์	5 177	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	34.7597784 1,109.278265	6.95195568 6.2319	1.12
3. การส่งเสริมงานวิจัยและ พิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน	5 177	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	41.70010757 487.523936	8.340021514 2.7543725	3.03*
4. การปรับปรุงห้องสมุด ให้เป็นศูนย์วิชาการ	5 177	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	120.673045 5,419.9280479	24.134609 30.6210624	.79
5. การส่งเสริมการสอนและ การใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบ การสอน	5 177	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	23.81377123 1,334.00043642	4.762754246 7.536725629	.63

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 17 จะเห็นว่าคะแนนความต้องการการพัฒนาอาจารย์
ด้านวิชาการของอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ในด้านเกี่ยวกับการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิกับด้านการส่งเสริมงานวิจัย
และพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อที่จะทราบว่าอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกันคู่ใดบ้างที่ได้คะแนนแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้นำ
ค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละหมวดวิชาของอาจารย์ที่สอนมาทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของนิวแมน - กิล
(Newman - Kuel Method. - q - statistic) ปรากฏผลดังตาราง 18 และ 19

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ค่า q - statistic คะแนนความต้องการการพัฒนา
ด้านวิชาการของอาจารย์ด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อ
เพิ่มคุณวุฒิ จำแนกตามหมวดวิชาที่สอนเป็นรายคู่

กลุ่มตัวอย่าง		ไทย	อังกฤษ	คณิต	การศึกษา	สังคม	วิทย์
	$\bar{X}$	12.15625	12.464285	13.086956	13.857142	14.382352	15.133333
ภาษาไทย	12.15625	-	0.308035	0.930706	1.700892	2.226102 *	2.977083 **
ภาษาอังกฤษ	12.464285		-	0.622671	1.392857	1.918067	2.669048 *
คณิตศาสตร์	13.086956			-	0.770186	1.295396	2.046377
การศึกษา	13.857142				-	0.52521	1.276191
สังคมศาสตร์	14.382352					-	0.750981
วิทยาศาสตร์	15.133333						-
r		2	3	4	5	6	
q.95 (r, 177)	$\sqrt{MS_{error}/n}$	2.77	3.31	3.63	3.86	4.03	
q.95 (r, 177)	$\sqrt{MS_{error}/n}$	1.5191699	1.8153251	1.9908255	2.116966	2.2101002	
q.99 (r, 177)	$\sqrt{MS_{error}/n}$	3.64	4.12	4.40	4.60	4.76	
q.99 (r, 177)	$\sqrt{MS_{error}/n}$	1.9963099	2.2595596	2.4131219	2.5280922	2.6105591	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 18 จะเห็นว่าคะแนนความต้องการการพัฒนาในด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ ระหว่างอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาภาษาไทยกับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาภาษาอังกฤษกับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ และอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาภาษาไทยกับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาสังคมศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับอาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาอื่น ๆ มีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิตินั้นคือ อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีความต้องการแตกต่างกับอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ และอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาภาษาไทยมีความต้องการแตกต่างกับอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาสังคมศาสตร์ด้วย สำหรับอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาอื่น ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยแล้ว ปรากฏว่าอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาภาษาไทยมีค่าคะแนนความต้องการต่ำสุด และในทางตรงกันข้ามอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์มีค่าคะแนนความต้องการสูงที่สุด

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ค่า q - statistic และแนวความต้องการการพัฒนา
งานวิชาการของอาจารย์ตามการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่
คู่มือการสอน จำแนกตามหมวดวิชาที่สอนเป็นรายกลุ่ม

กลุ่มตัวอย่าง		ภาษาไทย	การศึกษา	ภาษาอังกฤษ	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศาสตร์
	$\bar{X}$	12.65625	12.95238	13.035714	13.695652	13.822222	13.823529
ภาษาไทย	12.65625	—	0.29613	0.379464	1.039402	1.165972 *	1.167279 *
การศึกษา	12.95238		—	0.083334	0.743272	0.0869842	0.871149
ภาษาอังกฤษ	13.035714			—	0.659938	0.786508	0.787815
คณิตศาสตร์	13.695652				—	0.12657	0.127877
วิทยาศาสตร์	13.822222					—	0.001307
สังคมศาสตร์	13.823529						—
	r		2	3	4	5	6
$q_{.95}(r, 177)$	$\sqrt{MS_{error}/n}$	2.77	3.31	5.63	3.86	4.03	
$q_{.95}(r, 177)$		0.7956257	0.9507296	1.042643	1.1087058	1.157279	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 19 จะเห็นว่าคะแนนความต้องการการพัฒนาในด้านการส่งเสริมงานวิจัยและพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน ระหว่างอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาสังคมศาสตร์ และอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ กับอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาอื่นๆ มีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาภาษาไทยมีความต้องการแตกต่างกับอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาสังคมศาสตร์และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ สำหรับอาจารย์ที่สอนหมวดวิชา

ผู้อื่น ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยแล้ว ปรากฏว่าอาจารย์
ที่สอนหมวดวิชาภาษาไทยมีคะแนนความต้องการต่ำสุด ในทางตรงกันข้ามอาจารย์ที่สอนหมวดวิชา
สังคมศาสตร์มีคะแนนความต้องการสูงที่สุด

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาปัญหาและความต้องการในการพัฒนาอาจารย์
คณาวิชาการของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เปิดสอนระดับปริญญา เพื่อเสนอ
แนะให้ผู้บริหารวิทยาลัยครูได้ทราบข้อมูล อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาอาจารย์คณาวิชาการใน
โครงการสอนระดับปริญญาต่อไป

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้สุ่มมาจากอาจารย์ที่สอนอยู่ในวิทยาลัยครู ภาคเรียน
ที่ 2 ปีการศึกษา 2520 4 แห่ง คือ วิทยาลัยครูอุดรธานี วิทยาลัยครูบวรราชธานี
วิทยาลัยครูมหาสารคาม และวิทยาลัยครูนครราชสีมา ซึ่งเป็นวิทยาลัยครูที่ตั้งอยู่ในเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 185 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาอาจารย์คณาวิชาการ ได้แก่

1. ปัญหาการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ
2. ปัญหาการจัดประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการให้แก่อาจารย์
3. ปัญหาการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน
4. ปัญหาการปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นศูนย์วิชาการ
5. ปัญหาการส่งเสริมการสอนและการใช้สัปดาห์วันสัปดาห์ประกอบการสอน

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ ได้แก่

1. ความต้องการด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ
2. ความต้องการด้านการประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการแก่อาจารย์
3. ความต้องการด้านการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน
4. ความต้องการด้านการปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นศูนย์วิชาการ
5. ความต้องการด้านการส่งเสริมการสอนและการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยทางไปรษณีย์พร้อมกับหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงหัวหน้าสถานศึกษา จำนวน 191 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถทำการวิเคราะห์ได้ จำนวน 183 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.81 ของแบบสอบถามที่ส่งไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติค่าพารามิเตอร์ต่อไปนี้

1. สำนวนจำนวนอาจารย์ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปร โดยใช้ร้อยละ
2. หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความแปรปรวน (S^2) เพื่อทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม และมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยปัญหาและคะแนนเฉลี่ยความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 2 5 และ 6 โดยใช้ t - test
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนปัญหาและคะแนนความต้องการมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 4 7 และ 8 โดยใช้ F - test และ q - statistic

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์รายละเอียดหัวข้อ ๆ ไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกได้ดังนี้

1. จำนวนอาจารย์แยกตามเพศ เป็นเพศชาย 96 คน คิดเป็นร้อยละ 52.46 เพศหญิง 87 คน คิดเป็นร้อยละ 47.54
2. จำนวนอาจารย์แยกตามอายุ เป็นอาจารย์ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี 11 คน คิดเป็นร้อยละ 6.01 อายุระหว่าง 26 - 35 ปี 104 คน คิดเป็นร้อยละ 56.83 อายุระหว่าง 36 - 45 ปี 48 คน คิดเป็นร้อยละ 26.23 และอายุ 46 ปีขึ้นไป 20 คน คิดเป็นร้อยละ 10.93
3. จำนวนอาจารย์แยกตามวุฒิ เป็นอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี 100 คน คิดเป็นร้อยละ 54.64 และสูงกว่าปริญญาตรี 83 คน คิดเป็นร้อยละ 45.36
4. จำนวนอาจารย์แยกตามอายุราชการ เป็นอาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี 49 คน คิดเป็นร้อยละ 26.78 อายุราชการระหว่าง 5 - 10 ปี 87 คน คิดเป็นร้อยละ 47.54 และอายุราชการตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป 47 คน คิดเป็นร้อยละ 25.68
5. จำนวนอาจารย์แยกตามระดับชั้นที่สอน เป็นอาจารย์ที่สอนระดับ ป.กศ.สูง 104 คน คิดเป็นร้อยละ 56.83 กับสอนทั้งระดับ ป.กศ.สูง และ ค.บ. 79 คน คิดเป็นร้อยละ 43.17
6. จำนวนอาจารย์แยกตามหมวดวิชาที่สอน เป็นอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 24.59 อาจารย์หมวดวิชาสังคมศาสตร์ 34 คน คิดเป็นร้อยละ 18.58 อาจารย์หมวดวิชาคณิตศาสตร์ 23 คน คิดเป็นร้อยละ 12.57 อาจารย์หมวดวิชาภาษาอังกฤษ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30 อาจารย์หมวดวิชาภาษาไทย 32 คน คิดเป็นร้อยละ 17.49 และอาจารย์หมวดวิชาการศึกษา 21 คน คิดเป็นร้อยละ 11.48
7. อาจารย์ที่เคยได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อภายในประเทศ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 31.15 และเคยได้รับอนุญาตให้ลาศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 8.74
8. อาจารย์ที่เคยศึกษาตงาน ณ ต่างประเทศ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 3.83

9. อาจารย์ที่เคยเข้ารับการอบรม สัมมนาทางวิชาการ จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 80.87

10. อาจารย์ที่เคยเข้ารับการอบรมการใช้สไลด์ทัศน์วัตถุ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 16.39

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ จากการทดสอบสมมติฐานข้อ 1 - 4 ได้ผลดังนี้

1. อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันมีปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการในด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = 2.74$) ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. อาจารย์ที่สอนระดับชั้นต่างกันมีปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. อาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกันมีปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกันมีปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการแตกต่างกันในด้านการส่งเสริมงานวิจัยและพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 3.70$) ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ จากการทดสอบสมมติฐานข้อ 5 - 8 ได้ผลดังนี้

1. อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการในทุก ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. อาจารย์ที่สอนระดับชั้นต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการแตกต่างกันในด้านการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($t = -2.70$) ส่วนความต้องการด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. อาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการแตกต่างกันในด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F = 13.33$) ส่วนความต้องการด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการแตกต่างกันในด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ กับด้านการส่งเสริมงานวิจัย และการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 2.99$ และ 3.03 ตามลำดับ) ส่วนความต้องการด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. การสำรวจข้อมูลส่วนตัวของอาจารย์แยกตามตัวแปร

อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือเมื่อแยกตามเพศพบว่า มีจำนวนเพศชาย : เพศหญิง เป็นอัตราส่วนเท่ากับ 52 : 48 นับว่ามีจำนวนใกล้เคียงกัน ส่วนอายุของอาจารย์วิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26 - 35 ปี และเมื่อแยกตามวุฒิปรากฏว่ามีวุฒิระดับปริญญาตรี : ปริญญาโท คิดเป็นอัตราส่วน 55 : 45 นับว่าจำนวนอาจารย์ที่มีวุฒิระดับปริญญาตรียังอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับเกณฑ์ของ UNESCO ซึ่งตามเกณฑ์ของ UNESCO วุฒิของอาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาเท่ากับ 30 : 50 : 20 (ตรี : โท : เอก) (วิจิตร ศรีสอาน, 2519 : เอกสารฉบับโรเนียว) และอาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีวุฒิปริญญาตรีส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี และ 46 ปีขึ้นไป สำหรับอายุราชการของอาจารย์ปรากฏว่าอยู่ระหว่าง 5 - 10 ปี ส่วนระดับชั้นที่สอนอาจารย์ส่วนใหญ่สอนระดับ ป.กศ.สูง ที่สอนเฉพาะระดับครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) ไม่มีเลย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเปิดสอนระดับ ค.บ. ในวิทยาลัยครูแต่ละแห่งยังไม่สามารถเปิดได้ทั่วถึงทุกวิชา ซึ่งอาจเนื่องมาจากเหตุผลที่ว่าสภาพความพร้อมของอาจารย์สภาพห้องปฏิบัติการ และเอกสารในห้องสมุดของแต่ละวิทยาลัยยังไม่พร้อม

ในการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ ปรากฏว่าอาจารย์ได้รับการพัฒนาในด้านเกี่ยวกับการประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการมากที่สุด การคัดเลือกอาจารย์เข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการกระจายอย่างทั่วถึงทุกหมวดวิชา อายุราชการ วุฒิ และระดับชั้นที่สอน ส่วนการสนับสนุนให้อาจารย์ได้มีโอกาสศึกษาต่อได้รับการพัฒนารองลงมา และการพัฒนาด้านอื่น ๆ มีเปอร์เซ็นต์ของการพัฒนาต่ำมาก

2. การวิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาอาจารย์ค่านวิชาการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน มีปัญหาค้างกันเฉพาะในด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ และอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีมีปัญหาสูงกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิสองการะดับปริญญาตรี เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ในข้อ 1 ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีแนวโน้มจะเลิกเปิดสอนระดับ ป.กศ. และขยายการผลิตครูระดับปริญญาตรี ซึ่งหมายความว่าต้องมีการอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทและปริญญาเอกมากขึ้น เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการผลิตครูระดับปริญญาตรี ทำให้อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีต้องขวนขวายศึกษาต่อ แต่ปัญหาสำคัญของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีเหล่านี้ก็คือ อายุของอาจารย์ซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 35 - 45 ปี และตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป เป็นเปอร์เซนต์ค่อนข้างสูง

ส่วนปัญหาในการพัฒนาค่านวิชาการศึกษาในด้านอื่น ๆ อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันมีปัญหาย่อยในลักษณะคล้ายคลึงกัน ซึ่งค่านกับสมมุติฐานข้อ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์วิทยาลัยครูไม่ว่าจะมีวุฒิสองการะดับปริญญาตรีหรือมีวุฒิปริญญาตรี มักจะทำหน้าที่หลักสำคัญประการเดียว คือ การสอน ปัญหาต่าง ๆ ที่พบจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย วงศ์เกษม (สมชาย วงศ์เกษม, 2519 : 115) ที่ว่าครูอาจารย์ไม่ว่าจะมีวุฒิต่ำหรือสูง มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และสามารถแก้ไขอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานได้ดีพอ ๆ กัน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของวีระชาติ แก้วไสย (วีระชาติ แก้วไสย, 2518 : 82) ที่ว่าครูที่มีวุฒิต่างกันมีความรู้สึกต่อเงินเดือน โอกาสก้าวหน้าในอนาคต ฐานะของอาชีพในสายตาของสังคม ความสัมพันธ์กับผู้นับคัมภีร์และกับเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนความมั่นคงในการทำงานพอ ๆ กัน ปัญหาต่าง ๆ จึงไม่แตกต่างกัน

ปัญหาการพัฒนาอาจารย์ค่านวิชาการศึกษาเมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่สอนพบว่า อาจารย์ที่สอนในระดับชั้นต่างกันมีปัญหาย่อยในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่สอนในระดับชั้น ป.กศ.สูง ก็คือผู้สอนในระดับครุศาสตรบัณฑิตด้วย และอาจารย์เหล่านี้ไม่ว่าจะสอนระดับใดก็ใช้วิธีการสอนแบบเดียวกัน ทั้งที่ปิ่นวดี จิระนรานุกัษ์ (ปิ่นวดี จิระนรานุกัษ์, 2519 : 101) พบว่า อาจารย์ที่สอนระดับปริญญาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรไม่ว่าชั้นใด ภาควิชาใด มักจะใช้การสอนแบบบรรยาย นอกจากนี้จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูที่สอนทั้งสองระดับชั้นประสบปัญหาในเรื่องการขาดแคลนตำราที่ทันสมัยอยู่ใน

ระดับค่อนข้างสูง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย วงศ์เกษม (สมชาย วงศ์เกษม, 2519 : 116) ที่ว่า สถาบันอุดมศึกษาภาคกลางควรหาเรียนและหนังสืออ้างอิงที่ทันสมัย ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์การศึกษา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธิดา กุสกูล (ธิดา กุสกูล, 2518 : 109) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษาครูและบัณฑิตครูในสถาบันฝึกหัดครู ประสบปัญหาการเรียนภาคกลางหนังสือค้นคว้าในการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมาคือประสบปัญหาในการขาดแคลนอุปกรณ์การสอน

ปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ค่านวิชากร เมื่อจำแนกตามอายุราชการพบว่า อาจารย์ที่มีอายุราชการแตกต่างกันมีปัญหาลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งค่านกับสมมุติฐานข้อ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีนโยบายในการพัฒนาอาจารย์ค่านวิชากรในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เช่น ค่านการจัดประชุม อบรม สัมมนาให้แก่อาจารย์ ส่วนปัญหาค่านการวิจัย อาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกัน มีปัญหาลักษณะที่คล้ายคลึงกันอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อาจเป็นเพราะอาจารย์เหล่านี้ต้องทำหน้าที่สอนมากจนไม่มีเวลาทำการวิจัย มีปัญหาค่านการเงิน และอาจขาดความรู้ในการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมชาย วงศ์เกษม (สมชาย วงศ์เกษม, 2519 : 117) ที่พบว่า อาจารย์วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาลักษณะที่คล้ายคลึงกันในค่านการวิจัยไม่ว่าจะมีวุฒิระดับใด อายุราชการมากหรือน้อย ทั้งนี้เพราะมีชั่วโมงสอนมากเกินไป ไม่มีทุนทำวิจัย และทำการวิจัยแล้วไม่ได้นำผลการวิจัยไปใช้ ข้อเท็จจริงดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของสายใส ไวยภาพ (สายใส ไวยภาพ, 2516 : 412 - 414) ที่ว่า ถ้าอาจารย์ทำการสอนมากเกินไปจะทำให้ไม่มีเวลาในการทำงานวิจัย

ปัญหาในการพัฒนาอาจารย์ค่านวิชากร เมื่อจำแนกตามหมวดวิชาที่สอนพบว่า อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกันมีปัญหาค่านงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอนต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อ 4 และอาจารย์หมวดวิชาวิทยาศาสตร์มีปัญหามากที่สุด ($\bar{X} = 29.444444$) สำหรับอาจารย์หมวดวิชาภาษาไทยมีปัญหาน้อยที่สุด ($\bar{X} = 24.4375$) และเมื่อนำผลการวิจัยมาศึกษาเป็นรายคู่พบว่า อาจารย์หมวดวิชาวิทยาศาสตร์มีปัญหาค่านการส่งเสริมการวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน แตกต่างกับอาจารย์หมวดวิชาภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนปัญหาค่านการพัฒนาค่านอื่น ๆ อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกันมีปัญหาลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งค่านกับสมมุติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาอาจารย์ในค่านต่าง ๆ เช่น

การประชุม ขบรม สัมมนาทางวิชาการ หรือการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดของวิทยาลัย วิทยาลัยแต่ละแห่งพยายามจัดกระจายทั่วถึงทุกหมวดวิชา ปัญหาต่าง ๆ จึงไม่แตกต่างกัน ส่วนปัญหาค้นการสอนและการใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกันมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องการขาดอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย และอาจารย์ไม่มีความรู้ในเรื่องการใช้สื่อทัศนวัสดุ และอุปกรณ์การสอนส่วนใหญ่ถูกเก็บรักษาไว้ที่ศูนย์สื่อทัศนวัสดุของวิทยาลัย ไม่กระจายไว้ตามภาควิชา ทำให้มีปัญหาในด้านการยืม วิทยาลัยจึงควรได้พิจารณาสนับสนุนให้อาจารย์ในวิทยาลัยเข้ารับการอบรมการใช้สื่อทัศนวัสดุให้มากขึ้น อุปกรณ์การสอนควรจัดกระจายไว้ตามภาควิชาต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการใช้ และควรเพิ่มอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยโดยการจัดสรรงบประมาณให้แก่หมวดวิชาจัดซื้อในสัดส่วนที่เป็นธรรม

3. การวิเคราะห์ความต้องการการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ

ความต้องการการพัฒนาการด้านวิชาการของอาจารย์เมื่อจำแนกตามวุฒิพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาด้านวิชาการในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งค้านกับสมมุติฐานข้อ 5 ซึ่งอาจจะสอดคล้องกับเหตุผลข้างต้น จากผลการวิจัยที่พบว่าอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันจะมีปัญหาในการพัฒนาด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน เพราะอาจารย์ไม่ว่าจะมีวุฒิปริญญาตรีหรือปริญญาโทหรือปริญญาเอกก็ทำหน้าที่ประการเดียว คือการสอน เมื่อมีปัญหาย่อยๆ เดียวกัน ความต้องการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการปรับตัวหรือความก้าวหน้าในอนาคตย่อมจะคล้ายคลึงกัน นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของไพจิตร สหสร์จินดา (ไพจิตร สหสร์จินดา, 2519 : 52) ที่ว่าอาจารย์ไม่ว่าจะมีวุฒิปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี มีตำแหน่งหน้าที่การงานและประสบการณ์ในการศึกษาอบรม ตลอดจนความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ไม่แตกต่างกัน ความต้องการทางวิชาการที่พบจึงไม่แตกต่างกัน

อาจารย์ที่สอนในระดับชั้นต่างกัน จะมีความต้องการในด้านการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอนแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 6 และผลการวิจัยยังพบว่าอาจารย์ที่สอนในระดับครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) มีความต้องการในค่านนี้สูงกว่าอาจารย์ที่สอนในระดับ ป.กศ.สูง ทั้งนี้เพราะอาจารย์ที่สอนระดับครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) เห็นว่างานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอนเป็นการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อถ่ายทอดให้แก่ นักศึกษาครูนั้นเป็นสิ่งจำเป็น ประกอบกับผู้นสอนในระดับครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาโท

ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ในด้านการวิจัย จึงมีความต้องการที่จะใช้ความรู้ด้านการวิจัยเพื่อค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

ส่วนความต้องการในการพัฒนาค้นวิชาการในด้านอื่น ๆ อาจารย์ที่สอนระดับชั้นต่างกันมีความต้องการอยู่ในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งค้านกับสมมุติฐานข้อ 5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูไม่ว่าจะสอนในระดับชั้นใด มักจะใช้วิธีการสอนแบบบรรยายตั้งกล่าวแล้ว ส่วนการสอนแบบใหม่ เช่น การสอนแบบจุดมรดก การสอนแบบอภิปราย เป็นการสอนที่นิยมใช้กันในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีหรือระดับบัณฑิตศึกษา การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนต่างก็ประสบปัญหาคล้ายคลึงกันทั้งด้านการใช้และการยืม เมื่ออาจารย์มีปัญหาลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ความต้องการในการพัฒนาย่อมไม่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของไพจิตร สหสัจจินดา (ไพจิตร สหสัจจินดา) ที่ว่า อาจารย์ไม่ว่าจะมีวุฒิระดับใด มักจะสอนในระดับชั้นเดียวกัน จึงทำให้อาจารย์เหล่านี้มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ระดับชั้นจึงอาจจะเป็นตัวแปรที่ไม่มีอิทธิพลพอที่จะทำให้ความต้องการด้านวิชาการแตกต่างกัน

ในเรื่องตัวแปรอายุราชการพบว่า อาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกันมีความต้องการในการพัฒนาค้นวิชาการแตกต่างกันในด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ อาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี มีความต้องการพัฒนาทางด้านนี้สูงที่สุด ($\bar{X} = 14.265306$) ส่วนอาจารย์ที่มีอายุราชการมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีความต้องการน้อยที่สุด ($\bar{X} = 11.553191$) เมื่อนำคะแนนมาทดสอบเป็นรายคู่พบว่า อาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี และระหว่าง 5 - 10 ปี มีความต้องการพัฒนาทางด้านนี้แตกต่างกับอาจารย์ที่มีอายุราชการมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ที่ระดับ .01 ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 7 ที่เป็นเช่นนี้เพราะอาจารย์ที่มีอายุราชการมาก มีอุปสรรคในเรื่องอายุและมีความคิดว่าประสบการณ์และการพัฒนาในทางอื่น เช่น การเข้ารับการอบรม สัมมนา หรือประชุมทางวิชาการ การศึกษาทำงานในระยะสั้นเป็นการพัฒนาค้นวิชาการได้ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง อาจารย์ที่มีอายุราชการมากมักจะเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่บริหารในวิทยาลัยครู ความเสียสละตำแหน่งหน้าที่การงานและขึ้นเงินเดือนอาจมีอยู่บ้าง จนเป็นเหตุให้มีความต้องการที่จะลาศึกษาต่อน้อยกว่ากลุ่มอาจารย์ที่มีอายุราชการต่ำกว่า 5 ปี และอายุราชการระหว่าง 5 - 10 ปี

ส่วนความต้องการในการพัฒนาความรู้ทางด้านอื่น ๆ อาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกัน มีความต้องการพัฒนาในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งคำนึงกับสมมติฐานข้อ 7 ทั้งนี้อาจจะเป็นไปในลักษณะเกี่ยวกับตัวแปรวุฒิและตัวแปรระดับชั้นที่สอนในลักษณะที่ว่า อาจารย์ไม่ว่าจะมีวุฒิระดับใด มีอายุราชการเท่าใด มักจะเป็นผู้สอนในระดับ ป.กศ.สูง และ ค.บ. ทั้งสิ้น การประสมปัญหาใน ด้านต่าง ๆ เช่น การส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน ด้านการสอนการใช้วัสดุ อุปกรณ์จึงไม่ต่างกัน การได้รับการพัฒนาก็อยู่ในลักษณะที่คล้ายกัน การวางแผนการจัดการประชุม อบรม สัมมนาในแต่ละวิทยาลัยอยู่ในทำนองเดียวกัน คือผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการจัด ผู้เข้ารับการ อบรมมิได้มีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย การประสมปัญหาที่คล้ายคลึงกันดังกล่าวจึงอาจเป็นสาเหตุ ให้กลุ่มอาจารย์ที่มีอายุราชการต่างกัน มีความต้องการที่จะพัฒนาความรู้ทางในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ ไม่แตกต่างกันก็ได้

④ อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันในด้านการส่งเสริมให้ อาจารย์มีโอกาสดึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ/กับการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 8

ความต้องการด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสดึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒินั้น ผลการ วิจัยพบว่า อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์มีความต้องการพัฒนาทางด้านนี้สูงสุด ($\bar{X} = 15.133333$) อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาสังคมศาสตร์มีความต้องการอยู่ในระดับรองลงมา ($\bar{X} = 14.3823252$) และอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาภาษาไทยมีความต้องการอยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 12.15625$) เมื่อนำมาศึกษาเปรียบเทียบเป็นรายคู่พบว่า อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาวิทยาศาสตร์ มีความต้องการพัฒนาด้านการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสดึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิแตกต่างกับอาจารย์ ที่สอนหมวดวิชาภาษาไทยที่ระดับนัยสำคัญ .01 และแตกต่างกับอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาภาษาอังกฤษ ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ส่วนอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาสังคมศาสตร์มีความต้องการแตกต่างกับอาจารย์ ที่สอนในหมวดวิชาภาษาไทยที่ระดับนัยสำคัญ .05 การที่อาจารย์ในหมวดวิชาต่างกันมีความต้องการ พัฒนาทางด้านนี้ต่างกัน อาจเป็นเพราะการเปิดสอนวิชาเอกในแต่ละระดับชั้นของวิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือไม่เหมือนกัน และวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เปิดสอน วิชาเอกวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ในระดับ ค.บ. ประกอบกับจากการสำรวจข้อมูลส่วนตัวพบว่า อาจารย์ในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์มีวุฒิปริญญาตรีถึงร้อยละ 50 และอาจารย์ในหมวดวิชา

สังคมศาสตร์มีวุฒิปริญญาตรีถึงร้อยละ 52 อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีเหล่านี้จึงต้องการที่จะศึกษาต่อเพื่อให้มีวุฒิสองและมีประสบการณ์กว้างขวางขึ้น จะได้เป็นกำลังสำคัญในการผลิตนักศึกษาครูระดับปริญญาต่อไป

ความต้องการของอาจารย์ในด้านการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน จากการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาสังคมศาสตร์มีความต้องการทางด้านการสอนที่สูงที่สุด ($\bar{X} = 13.823529$) อาจารย์หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ต้องการพัฒนางานองลงมา ($\bar{X} = 13.822222$) และอาจารย์หมวดวิชาภาษาไทยมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับต่ำสุด ($\bar{X} = 12.65625$) และเมื่อนำมาศึกษาเป็นรายคู่ ปรากฏว่าอาจารย์ในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์มีความต้องการพัฒนาการส่งเสริมงานวิจัยแตกต่างกับอาจารย์หมวดวิชาภาษาไทยที่ระดับนัยสำคัญ .05 การที่อาจารย์ในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์และหมวดวิชาสังคมศาสตร์มีความต้องการพัฒนาทางด้านการสอนสูงกว่าอาจารย์หมวดวิชาอื่น ๆ อาจเป็นเพราะลักษณะวิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์เป็นวิชาที่จะต้องศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ คำว่าที่ใช้สอนส่วนใหญ่เป็นภาษาต่างประเทศ คำราชาภาษาไทยมีน้อย ซึ่งสอดคล้องกับความฉีกเห็นของกอร์ดอน เจ กิวตัน (Gordon J. Guition, 1966 : p.55) ที่ว่า คำราชาเรียนภาษาไทยในสถาบันอุดมศึกษายังมีน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสังคมศึกษา เป็นการไม่ชักนำให้ครูเรียนได้มีความรู้และมีประสบการณ์ใหม่ ๆ ปัญหาจากการขาดแคลนคำราชาเรียนในหมวดวิชาวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ที่จะใช้ประกอบการสอนนักศึกษาครูในระดับปริญญา จึงทำให้อาจารย์ในหมวดวิชาทั้งสองมีความต้องการที่จะพิมพ์เผยแพร่คำราชาคู่มือการสอนสูงกว่าอาจารย์ในหมวดวิชาอื่น ๆ

ส่วนความต้องการในการพัฒนาอื่น ๆ อีก 3 ด้าน จากการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่างกัน มีความต้องการพัฒนาในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งคล้ายกับสมมุติฐานข้อ 8 ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในด้านการจัดประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการให้แก่อาจารย์วิทยาลัยครูแต่ละแห่งมีการพัฒนาทางด้านการสอนสูงมาก และการจัดกระจายทั่วถึงทุกหมวดวิชา ลักษณะการจัดการสัมมนาอยู่ในสภาพที่คล้ายกัน ความต้องการของอาจารย์ในค่านี้นี้จึงไม่แตกต่างกัน

ความต้องการด้านการปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นศูนย์วิชาการ อาจารย์ที่สอนในหมวดวิชาต่างกัน มีความต้องการคล้ายคลึงกันในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

ห้องสมุดของวิทยาลัยครูใช้แบบแปลนเกี่ยวกับ ความกว้างขวางของพื้นที่มีขนาดใกล้เคียงกัน การจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดบรรณารักษ์ของวิทยาลัยพยายามจัดซื้อหนังสือให้ทั่วถึงทุกหมวดวิชาตามงบประมาณที่วิทยาลัยได้รับ

ความต้องการในด้านการส่งเสริมการสอนและการใช้วัสดุทัศนวัสดุประกอบการสอน อาจารย์ที่สอนหมวดวิชาต่าง ๆ มีความเห็นคล้ายคลึงกันในเรื่องจำนวนนักศึกษาในกลุ่มที่สอนมีจำนวนมากขึ้นไป วัสดุอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย อาจารย์ทุกหมวดวิชาต้องการให้มีบริการวัสดุทัศนวัสดุประกอบการสอน และกระจายวัสดุอุปกรณ์ไว้ตามภาควิชา ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของประสิทธิ์ ธรรมประสิทธิ์ (ประสิทธิ์ ธรรมประสิทธิ์, 2520 : 67) ที่พบว่าความต้องการด้านอุปกรณ์การสอนของครูมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ ต้องการให้มีบริการวัสดุทัศนวัสดุประกอบการสอน วิทยาลัยจึงควรจัดหาให้ตามความประสงค์ แต่ถ้าอุปกรณ์บางชนิดมีราคาสูงเกินกว่าที่จะจัดหาให้ได้ วิทยาลัยอาจใช้วิธีประสานงานระหว่างวิทยาลัยในกลุ่มหรือภาคเดียวกันแลกเปลี่ยนอุปกรณ์กัน โดยอาจจะตั้งศูนย์วิชาการภาคขึ้นเพื่อบริการอุปกรณ์ดังกล่าวแก่วิทยาลัยในภาคนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะทั่ว ๆ ไป

1. ผู้บริหารวิทยาลัยครูควรหาทางประสานงานกับผู้บริหารบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อส่งอาจารย์เข้าศึกษาต่อภายในประเทศโดยไม่ต้องสอบแข่งขันหรือสอบแยกจากบุคคลทั่วไป

2. ผู้บริหารวิทยาลัยครูควรหาทางติดต่อกับมูลนิธิต่าง ๆ ขอทุนให้อาจารย์ได้มีโอกาสไปศึกษาต่อต่างประเทศ

3. ควรมีโครงการพัฒนาคุณวุฒิของอาจารย์ในลักษณะพบกันครึ่งทาง เช่น ส่งเสริมให้อาจารย์ขอรับทุนต่างประเทศเฉพาะค่าเล่าเรียนและค่าใช้จ่ายส่วนตัว ส่วนค่าใช้จ่ายที่เหลือวิทยาลัยช่วยเหลือออกให้

4. การจัดโปรแกรมการฝึกอบรมหรือการจัดการสัมมนา ควรมีการวางแผนให้รัดกุม และโปรแกรมการอบรมควรให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้กำหนด เพื่อให้เป็นไปตามความต้องการของผู้เข้าสัมมนาอย่างแท้จริง

5. ผู้บริหารวิทยาลัยควรยอมรับว่างานวิจัยของอาจารย์สามารถนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบของอาจารย์
6. วิทยาลัยควรถือเป็นหลักปฏิบัติว่าอาจารย์ที่สอนระดับปริญญาตรีไม่ควรมีชั่วโมงสอนมากเกินไป 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ เพื่อจะได้มีเวลาทำการวิจัยมากขึ้น
7. วิทยาลัยควรจัดให้มีการอบรมอาจารย์ด้านการสอนและการวิจัย ด้วยการเชิญวิทยากรมาบรรยาย เพื่อเตรียมอาจารย์สำหรับสอนในระดับปริญญา
8. วิทยาลัยควรมีโครงการสนับสนุนให้อาจารย์เขียนตำรา และช่วยเหลือในด้านงบประมาณหรืออุปกรณ์การพิมพ์ การช่วยเหลือทางการเงินเป็นเรื่องที่ควรสนับสนุนมาก
9. วิทยาลัยควรจัดตั้งสำนักพิมพ์วิทยาลัย (College Press) เพื่อออกวารสารทางวิชาการ เป็นการสนับสนุนให้อาจารย์ได้แสดงความรู้ความสามารถของตน
10. ควรตั้งศูนย์ผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นในส่วนกลางหรือส่วนท้องถิ่น (ภาค) ศูนย์นี้ควรประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ผลิตซึ่งทำงานประสานกับวิทยาลัยครู
11. ควรจะได้อาศัยผลการวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานระหว่างวิทยาลัย เช่น อาจจะมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์ในคณะวิชาต่าง ๆ ระหว่างสถานศึกษา หรืออาจมีการใช้อุปกรณ์การศึกษาบางอย่างร่วมกัน เพื่อประหยัดเงินค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยปัญหาและความต้องการในการพัฒนาด้านวิชาการของอาจารย์ในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาในภาคอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการกับวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. ควรมีการศึกษาวิจัยปัญหาและความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ท่านอื่น ๆ เช่น ท่านมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น.

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ, กองแผนงาน คุณวุฒิอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู 2517, หน้า 5.

การฝึกหัดครู, กรม รายงานการติดตามผลการพัฒนาการศึกษาระดับฝึกหัดครู ปีการศึกษา 2519
โรงพิมพ์เอราวัณการพิมพ์, สิงหาคม 2519, 40 หน้า.

นโยบายและการจัดการฝึกหัดครูตามแบบแผนการปฏิบัติงานและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 4
2520 - 2524, 43 หน้า. (อัดสำเนา)

กำแหง พลากร "การศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย" รวมบทความเกี่ยวกับการอุดมศึกษา ม.ป.ป.,
หน้า 15 - 16. (อัดสำเนา)

จรรยา สุวรรณทัต "การนำผลการวิจัยมาใช้ในการจัดการศึกษา" จุดยืนและทิศทางการศึกษา
ของไทย วัฒนาพานิช 2518, หน้า 83 - 88.

จารุวัฒน์ วิศาลเวชกิจ การงานและวุฒิความสามารถของครูสังกัดกองโรงเรียนฝึกหัดครู
วิทยานิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2507, 75 หน้า.

จิตรบรรจง สมกรูท การสำรวจปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษาของ
โรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2510 ปรินิพนธ์ กศ.ม.
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2511, 154 หน้า.

นวนิตย์ อินทรามะ "ปัญหาห้องสมุดสภานักอุดมศึกษาในประเทศไทย" วารสารห้องสมุด
17 : 321 - 340 กรกฎาคม - สิงหาคม 2516.

นอมฤดี จงพยุหะ หลักการฝึกศึกษา ก้าวหน้าการพิมพ์ พระนคร 2513, 238 หน้า.

บุญถิ่น อัตถากร และ รัตนา คันบุญเด็ก "การบริหารงานด้านวิชาการเพื่อปรับปรุงส่งเสริม
คุณภาพของการฝึกหัดครู" เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 152 : 2517, 410 หน้า.

บุญเสริม วิสกุล "การส่งเสริมคุณภาพอาจารย์" รายงานสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 3 - 6 มิถุนายน 2519, หน้า 11.

ปกรณ อังสุสิงห์ "สถานะและสวัสดิการของอาจารย์มหาวิทยาลัย" รายงานการสัมมนามหาวิทยาลัยครั้งที่ 2 การบริหารงานมหาวิทยาลัย 29 - 31 กรกฎาคม 2510, หน้า 140 - 141.

ประกอบ ระกิติ "การอบรมครูประจำการ" ศูนย์ศึกษา 12 : 2, 9 - 10 กุมภาพันธ์ 2508.

ประสิทธิ์ ชรรณประสิทธิ์ การส่งเสริมครูประจำการระดับมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 6 ความต้องการของครู การปฏิบัติการและปัญหา ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 71 หน้า.

ปราณี ภาสกรณ การเตรียมครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาของคณะครุศาสตร์ ปรินิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, 167 หน้า.

ปิ่นวดี จิระนารักษ์ การศึกษาพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2515, 122 หน้า.

เปื้อง กุมท "การพัฒนาอาจารย์" รายงานสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 3 - 6 มิถุนายน 2519, หน้า 46 - 51.

พิทยา สายหู "ภาระกิจของมหาวิทยาลัยด้านการเรียนการสอน" รายงานการสัมมนาภาระกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 14 - 17 ธันวาคม 2517, หน้า 47 - 57.

ไพจิตร สหัสจินดา ความต้องการของครูอาจารย์ในงานบริการการศึกษา วิทยาลัยครูสกลนคร ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 61 หน้า.

ภนิศา กุศล โปรแกรมการเตรียมครูระดับปริญญาตรีเพื่อสอนวิชาสังคมศึกษา ปรินิพนธ์ ค.บ. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2518, 182 หน้า.

กรณี ทรนพคุณ ปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้ สหกรณ์วัสดุของอาจารย์ใน
วิทยาลัยครูส่วนกลาง พ.ศ. 2516 ปริญฐานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2517, 150 หน้า.

รายงานคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการศึกษา วัฒนาพานิช 2518,
หน้า 155 - 156.

รายงานการสัมมนา เรื่อง การฝึกหัดครูแห่งประเทศไทย ณ โรงแรมสัณหลา สงขลา 22 - 27
สิงหาคม 2515, 237 หน้า.

วิจารณ์ ศรีสีอาน "การพัฒนาการเรียนการสอน" รายงานสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียน
การสอน ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 5 - 6 มิถุนายน 2519,
หน้า 9 - 10.

_____. "ปัญหาวิชาการในสถานอุดมศึกษา" คำบรรยายประกอบการสอน วิชาอุดม 621
2519. (อัครสำเนา)

วิจารณ์ อวระกุล "ภาระกิจของมหาวิทยาลัยด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม" รายงาน
การสัมมนาเรื่องภาระกิจของมหาวิทยาลัยที่สังคมไทยมุ่งหวัง ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ พิษณุโลก 14 - 17 ธันวาคม 2517, หน้า 77 - 84.

วีระชาติ แก้วไสย องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงราย ปริญฐานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 98 หน้า.

สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน รายงานฉบับที่ 1 เพื่อสรุปสภาพปัจจุบันและปัญหาของการ
ศึกษาระดับอุดมศึกษาระหว่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระยะที่ 2 (2510 - 2514)
และข้อเสนอแนะในการวางแผนระยะที่สาม เมษายน 2513, 64 หน้า.

สมชาย วงศ์เกษม บทบาททางการสอน การวิจัย และการบริการสังคมของอาจารย์ในวิทยาลัยครู
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2519, 134 หน้า.

สายไสว ไวยภาพ "การสำรวจและวิเคราะห์เชิงเศรษฐศาสตร์ เรื่อง ผลผลิตการทำงานของ
อาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" วารสารบัณฑิตวิทยาลัย 2516, หน้า 412 - 414.

ลีปนันท เกตุทัต "การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม" จุดยืนและทิศทางการศึกษาของไทย 2518,
หน้า 25.

สุนทร สุนันท์ชัย "การส่งเสริมความรู้ของครู" คู่มือครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา หน่วยศึกษา
นิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2517, 225 หน้า.

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา รายงานการวิเคราะห์ปัญหาการนิเทศการศึกษา รายงานผล
การวิจัยในการประชุมสัมมนาหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดและภาคทั่วประเทศ
10 - 16 พฤษภาคม 2515, 47 หน้า.

Camp, M. B., "Some Factors Related to the Utilization of Audio - Visual
Materials with Suggestion for Teachers Preparation in This Area,"
Dissertation Abstracts 18 : 155, 1958.

Chester, Nolte M., An Introduction to School Administration, Select
Reading, The MacMillan Company, New York, 1966, 413 pp.

De Kieffer, Robert E., Audio - Visual Instruction, the Center for Applied
Research in Education, Inc., New York, 1965, 117 pp.

Edward, Allen, Experimental Design in Psychological Research, Rinehart
and Company, Inc., New York, 1968, 466 pp.

Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education,
McGraw-Hill Co., New York, 1971, 466 pp.

Garrett, Henry E., Statistics in Psychology and Education, Bombay - 1
India, 1973, 491 pp.

Guildford, J. P., Foundation Statistics in Psychology and Education,
McGraw-Hill, Inc., New York, 1965, 605 pp.

- Good, Carter V., Dictionary of Education, McGraw-Hill Book Company, New York, 1959, 676 pp.
- Gordon, J. Guition, and Tantawi, "A Thailand Teacher Education," Survey and Recommendation Report, No. EDM. - 2 October 1966.
- Lepawsky, Albert, Administration, Alfred A. Knopf Inc., New York, 1952, 669 pp.
- Lindquist, E. F., Design and Analysis of Experiment in Psychology and Education, Houghton Mifflin Company, 1956, 393 pp.
- Lyle, Guy, The Administration of College Library, 3rd ed., H. W. Wilson Company, New York, 1967, 419 pp.
- Mikhail, Fouad Ragheb, "The Use of Selected Audio - Visual Materials by Teachers of Vocational Agriculture in Wisconsin," Dissertation Abstracts, 3 : 555, 1960.
- Pires, Edward A., Student Teaching Practices in Primary Teacher Training Institution in Asia, Bangkok, UNESCO Regional Office for Education in Asia, 1967, 148 pp.
- Sherman, Mendel, Report of the Study of the Audio Visual Program of Chulalongkorn University, 1959, pp. 20 - 25.
- Winer, B. J., Statistical Principles in Experimental Design, McGraw-Hill Book Company, New York, 1962, 672 pp.

ภาคผนวก ก.

ที่ ทม. 1001(7)/18

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

วันที่ 9 เดือน มกราคม พ.ศ. 2521

เรื่อง ขอลาความอนุเคราะห์

เรียน อธิการวิทยาลัยครู

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางสาวรณิ ศรีคุณ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก การอุดมศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและความต้องการการพัฒนาความรู้วิชาการของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร. สมสุข

ธีระพิจิตร

ประธาน

อาจารย์พวงรัตน์ ทวีรัตน์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอลาความร่วมมืออาจารย์ในวิทยาลัยครู

บัณฑิตวิทยาลัยจะรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูง ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่าน จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ศาสตราจารย์ กานดา ณ ถลาง)

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 3912583 ต่อ 26, 3922565

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

15 มกราคม 2521

เรื่อง ขอความกรุณาในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์วิทยาลัยครูที่นับถือ

ดิฉันเป็นอาจารย์สอนอยู่ ณ วิทยาลัยครูสกลนคร ปัจจุบันลาศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ให้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ปัญหาและความต้องการ พัฒนาค่านิชาการของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" และท่านเป็นผู้นึ่งที่มีส่วนสำคัญในการให้ข้อมูลที่จะช่วยให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารวิทยาลัยครูในอันที่จะได้วางแผนทางพัฒนาอาจารย์ค่านิชาการในโครงการสอนระดับปริญญาได้ถูกต้อง

ดิฉันจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมกับจดหมายฉบับนี้ แล้วส่งคืนให้กับผู้แจกแบบสอบถามด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง อนึ่ง คำตอบของท่านที่ตอบตรงกับความเป็นจริงจะมีคุณค่าต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก ข้อมูลที่ได้จากท่านจะถือเป็นความลับ ผู้วิจัยจะรายงานผลการวิจัยเป็นส่วนรวม และขอรับรองว่าจะไม่เป็นผลเสียหายต่อท่านแต่ประการใด.

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

สุวรรณี ศรีคุณ

นิสิตปริญญาโทวิชาการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม ปัญหาและความต้องการการพัฒนาทางบ้านวิชาการ
ของอาจารย์วิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ
- ตอนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาทางบ้านวิชาการ
- ตอนที่ 3 ความต้องการการพัฒนาทางบ้านวิชาการ

ในการตอบคำถามให้ท่านอ่านคำอธิบายแต่ละตอนให้เข้าใจ และตอบคำถาม
ติดต่อกันไปจนจบ.

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ให้ท่านขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความ
ที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถาบันที่สอนในขณะนี้

- ☐ วิทยาลัยครูอุดรธานี
☐ วิทยาลัยครูชลราชธานี
☐ วิทยาลัยครูมหาสารคาม
☐ วิทยาลัยครูนครราชสีมา

2. เพศ

- ☐ ชาย
☐ หญิง

3. อายุ

- ☐ ต่ำกว่า 25 ปี
☐ 26 - 35 ปี
☐ 36 - 45 ปี
☐ 45 ปีขึ้นไป

4. วุฒิส่งสักระ

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรี
☐ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

5. อายุราชการ (นับจากเริ่มทำงานอยู่ในสถาบันฝึกหัดครูจนถึงปัจจุบัน)

- ☐ ต่ำกว่า 5 ปี
☐ 5 - 10 ปี
☐ 10 ปีขึ้นไป

6. ระดับชั้นที่สอน

- ☐ ป.กศ.สูง
- ☐ ค.บ.
- ☐ สอนทั้งระดับ ป.กศ.สูง และ ค.บ.

7. หมวดวิชาที่สอน

- ☐ วิทยาศาสตร์
- ☐ สังคมศาสตร์
- ☐ คณิตศาสตร์
- ☐ ภาษาอังกฤษ
- ☐ ภาษาไทย
- ☐ การศึกษา

8. ท่านเคยได้รับอนุญาตให้ศึกษาต่อภายในประเทศหรือไม่

- ☐ เคย จำนวนครั้ง
- ☐ ไม่เคย

9. ท่านเคยได้รับอนุญาตให้ศึกษาต่อต่างประเทศหรือไม่

- ☐ เคย จำนวนครั้ง
- ☐ ไม่เคย

10. ท่านเคยได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาทำงานในต่างประเทศหรือไม่

- ☐ เคย จำนวนครั้ง
- ☐ ไม่เคย

11. ท่านเคยเข้าร่วมสัมมนาทางวิชาการหรือเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับสาขาวิชาที่ท่านสอนร่วมกับอาจารย์ของวิทยาลัยครูอื่น ๆ หรือไม่

- ☐ เคย จำนวนครั้ง
- ☐ ไม่เคย

12. ท่านเคยเข้าร่วมการอบรมการใช้สื่อดัดแปลงวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนหรือไม่

☐

เคย

จำนวนครั้ง

☐

ไม่เคย

ตอนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ ท่านมีปัญหาในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือตามลำดับมากน้อย

ก. ปัญหาการส่งเสริมให้อาจารย์ศึกษาต่อ

เพื่อเพิ่มคุณวุฒิ

1. ไม่มีเวลาที่จะพัฒนาตนเองทางด้านวิชาการ
2. อายุทำให้เกิดปัญหาในการศึกษาต่อ
3. สุขภาพของร่างกายเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาต่อ
4. ปัญหาเรื่องเศรษฐกิจในครอบครัว
5. มหาวิทยาลัยเปิดสอนในสาขาวิชาที่ไม่มีความถนัด
6. ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนให้ลาศึกษาต่อ

มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมากหรือไม่มีปัญหา

ข. ปัญหาการจัดประชุม อบรม
สัมมนาแก่อาจารย์

1. ไม่มีโอกาสนำความรู้ที่ได้จากการประชุม อบรม หรือสัมมนา มาเผยแพร่แก่เพื่อนร่วมงาน
2. มองไม่เห็นประโยชน์ในวิชาที่รับการอบรมหรือสัมมนา
3. วิทยากรที่ให้การอบรมหรือสัมมนามีความรู้และมีประสบการณ์ในวิชาที่อบรมหรือสัมมนาน้อย
4. ต้องจ่ายเงินส่วนตัวในการเข้ารับการประชุมอบรมหรือสัมมนา
5. วิทยาลัยฯ ขาดงบประมาณสำหรับการจัดอบรมหรือสัมมนาครูอาจารย์
6. ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมสัมมนา ไม่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน
7. การจัดการประชุม อบรม สัมมนาของวิทยาลัยฯ ได้เนื้อหาสาระทางวิชาการน้อย

มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมากหรือไม่มีปัญหา

มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมากหรือไม่มีปัญหา
4. โต๊ะเก้าอี้ในห้องสมุดไม่เพียงพอ กับจำนวนผู้ใช้ 5. ห้องสมุดมีวารสารเกี่ยวกับหมวด วิชาที่สอนน้อย 6. ขาดหนังสือประกอบวิชาที่สอน 7. ห้องสมุดมีตำราภาษาอังกฤษมาก ทำให้มีปัญหาในการอ่าน				
จ. <u>ปัญหาการส่งเสริมการสอนและการใช้</u> <u>โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน</u> 1. จำนวนนักศึกษาในกลุ่มที่สอนมีจำนวน มากเกินไป 2. นักศึกษาไม่สนใจการเรียน 3. มีความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาที่สอน ไม่เพียงพอ 4. ขาดทักษะและประสบการณ์การสอน ในระดับอุดมศึกษา 5. จำนวนรายวิชาที่สอนในภาคเรียน หนึ่ง ๆ มีหลายวิชา 6. สอนวิชาที่ไม่ถนัด				

	มาก	ค่อนข้างมาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมากหรือไม่มีปัญหา
7. ขาดความรู้ในการนำเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้					
8. ขาดความเชื่อมั่นในตนเองในขณะที่ทำการสอน					
9. มีชั่วโมงสอนมากจนไม่มีเวลาเตรียมการสอน					
10. จำนวนครูอาจารย์ในภาควิชาที่สอนไม่เพียงพอ					
11. ห้องเรียนมีลักษณะไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ					
12. จำนวนโสตทัศนวัสดุในวิทยาลัยมีไม่เพียงพอ					
13. ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการจัดบริการด้านโสตทัศนวัสดุของหน่วยงานที่รับผิดชอบ					
14. มีปัญหาในการเลือกโสตทัศนวัสดุให้ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน					

ตอนที่ 3 ความต้องการในการพัฒนาอาจารย์ค่านิชาการ ท่านมีความต้องการในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือตามความต้องการมากน้อย

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย
ก. <u>ความต้องการด้านการส่งเสริมให้อาจารย์</u> <u>ศึกษาเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ</u> 1. ต้องการศึกษาดูภายในประเทศในสาขาวิชาที่ถนัด 2. ต้องการศึกษาดูต่างประเทศโดยทุนส่วนตัว 3. ต้องการศึกษาดูในค่านิชาการวิชาชีพครู 4. ต้องการให้บัณฑิตบัญชาให้การสนับสนุนเรื่องการลาศึกษาต่อ					
ข. <u>ความต้องการด้านการจัดประชุม อบรม</u> <u>สัมมนาแก่อาจารย์</u> 1. ต้องการให้วิทยาลัยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการคัดเลือกอาจารย์เข้าประชุม อบรม หรือสัมมนา 2. ต้องการให้มีการจัดสัมมนาระหว่างวิทยาลัยที่เปิดสอนระดับปริญญาในหมวดวิชาที่เปิดสอนตรงกัน 3. ต้องการให้วิทยาลัยเชิญวิทยากรที่มีความรู้และมีประสบการณ์ในสาขาวิชาที่จัดประชุม อบรม สัมมนามาให้ความรู้					

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย
4. ต้องการให้วิทยาลัยเพิ่มทุนความรู้ทางวิชาการแก่อาจารย์					
ค. <u>ความต้องการด้านการส่งเสริมงานวิจัยและพิมพ์เผยแพร่เพื่อการสอน</u>					
1. ต้องการให้วิทยาลัยจัดหาผู้ที่มีความรู้ด้านการวิจัยมาเสนอแนะวิธีการวิจัยแก่ครูอาจารย์					
2. ต้องการให้วิทยาลัยจัดสรรเงินทุนสำรองเพื่อให้อาจารย์ไ้ยืมมาทดลองใช้ในการทำวิจัยและเขียนคำรา					
3. ต้องการให้วิทยาลัยพิจารณาความดีความชอบแก่อาจารย์ที่มีผลงานวิจัยดีเด่นและเป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัย					
ง. <u>ความต้องการด้านการปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นศูนย์วิชาการ</u>					
1. ต้องการให้ห้องสมุดจัดหาหนังสือและเอกสารทางวิชาการที่ทันสมัยกว่านี้					
2. ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการที่นั่งอ่านหนังสือให้เพียงพอ					
3. ต้องการให้ห้องสมุดเป็นศูนย์ในการเผยแพร่ข่าวสารใหม่ ๆ ให้แก่ครูอาจารย์ในวิทยาลัย					

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย
4. ต้องการให้ห้องสมุดพิมพ์รายชื่อหนังสือใหม่ แจ้งให้ครูอาจารย์ทราบ					
5. ต้องการให้ห้องสมุดจัดหาวารสารการศึกษา ให้มากขึ้น					
6. ต้องการให้ห้องสมุดปรับปรุงการให้บริการ การยืมหนังสือของอาจารย์					
7. ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการการถ่าย เอกสารแก่อาจารย์และนักศึกษา					
8. ต้องการให้วิทยาลัยขยายห้องสมุดให้ กว้างขวางกว่านี้					
จ. <u>ความต้องการด้านการส่งเสริมการสอนและ</u> <u>การใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน</u>					
1. ต้องการให้วิทยาลัยสนับสนุนให้อาจารย์ ไปศึกษาการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู อื่นเป็นครั้งคราว					
2. ต้องการให้อาจารย์ในภาควิชาเดียวกันได้ สังเกตการสอนซึ่งกันและกัน					
3. ต้องการให้วิทยาลัยจัดบริการสื่อทัศนวัสดุ เพิ่มขึ้น โดยจัดตั้งศูนย์ย่อยไว้ตามภาควิชา ต่าง ๆ					
4. ต้องการให้วิทยาลัยจัดการอบรมการใช้ การผลิตและการเก็บรักษาสื่อทัศนวัสดุ อุปกรณ์แก่อาจารย์ในวิทยาลัยทุกคน					

ภาคผนวก ข.

คุณภาพของแบบสอบถาม

1. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
<u>ปัญหาการพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ</u>		<u>ปัญหาการส่งเสริมงานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่คู่มือการสอน</u>	
ปัญหาการส่งเสริมให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อเพื่อเพิ่มคุณวุฒิ		1	2.4859761
1	2.528734	2	2.5118299
2	2.0900941	3	4.7382302
3	2.4369016	4	2.0551853
4	3.948934	5	6.2809917
5	2.792928	6	3.0401407
6	2.3263487	7	2.4386154
		8	4.919106
<u>ปัญหาการจัดประชุม อบรมสัมมนาทางวิชาการให้แก่อาจารย์</u>		<u>ปัญหาการปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นศูนย์วิชาการ</u>	
1	5.9746076	1	3.3388898
2	2.7834885	2	3.2869621
3	2.9812054	3	3.7743192
4	3.6142107	4	4.8729688
5	7.041771	5	2.8416491
6	4.0282437	6	3.7854797
7	3.0397446	7	4.7775862

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
ปัญหาคำนการส่งเสริมการสอน และการใช้วัสดุทัศนวัสดุ ประกอบการสอน		1	2.2507836
1	2.5933317	2	2.8505763
2	4.6641939	3	2.4900399
3	2.0177556	4	2.9557351
4	2.0602627	ความต้องการการดำเนินการจัด ประชุมอบรมสัมมนาทาง วิชาการให้แก่อาจารย์	
5	8.354878	1	5.668924
6	4.7328316	2	2.5189093
7	2.7905787	3	4.7089108
8	2.6162319	4	5.6558686
9	8.571551	ความต้องการการดำเนินการส่งเสริม งานวิจัยและการพิมพ์เผยแพร่ คู่มือการสอน	
10	6.9680566	1	2.6452052
11	5.786956	2	2.1863456
12	4.4740095	3	2.3781662
13	2.97091		
14	2.443848		
<u>ความต้องการการพัฒนา</u>			
<u>อาจารย์ด้านวิชาการ</u>			
ความต้องการการดำเนินการส่งเสริม ให้อาจารย์มีโอกาสศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มคุณวุฒิ			

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)
ความต้องการด้านการปรับปรุง ห้องสมุดให้เป็นศูนย์วิชาการ		ความต้องการด้านการส่งเสริม การสอนและการใช้สื่อทัศน์ วัสดุประกอบการสอน	
1	2.0003723		
2	3.0636769	1	3.6658011
3	2.3245952	2	2.4006661
4	2.0718122	3	2.5432359
5	2.6304255	4	2.3874979
6	4.9651958		
7	4.2388148		
8	2.6739545		

$$t_{.05} = 2.000$$

2. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

แบบสอบถามปัญหาการพัฒนาอาจารย์ค่านิชาการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .845315

แบบสอบถามความต้องการการพัฒนาอาจารย์ค่านิชาการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ

.909899

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .875632